

De Kjoaschehakj

Plautdietschet Lostspell

The Cherry Hedge

Low German Play

Elisabeth Peters

Draft March 29, 2019

Elisabeth Peters
De Kjoaschehakj - Plautdietschet Lostspell
The Cherry Hedge – Low German Play

An electronic file will be available at www.plautdietsch-copre.ca.

Based on:

Elizabeth Peters, Dee Tjoaschenhatj – The Cherryhedge.

A Play in Three Acts.

Derksen Press, Steinbach, MB, 1984.

Acknowledgements:

The permission granted by Derksen Press to post this Low German part of the book by Elizabeth Peters is gratefully acknowledged.

The provision of Plautdietsch language software by Adi Stoeckl is deeply appreciated.

Cover Photo Credit: Prunus virginiana

<https://fruits.news/2017-08-03-chokecherries-sources-health-benefits-nutrients-uses-and-constituents-at-naturalpedia-com.html>

Transformed to 'Zacharias orthography without the n': D. E. Copre, 2019.

All rights reserved.
Ottawa, 2019.

Enhault

Väawuat 4

Persoone 5

De Kjoaschehakj 6

Bibliografie 44

Väawuat

Elisabeth Peters

Elisabeth Peters wort 1915 en Grigorewka en Sied-Russlaunt jebuare. En äare friee Kjinja Joare kaume de Mennonitische Siedlunge doa unja doodlichen Druck von de Baundiete un Marxiste. See waundad met äare Mutta un Jeschwista 1925 no Kanada ut. Äa Voda wia een Opfa von daut Marxiste Onru no däm ieeschten Weltkjrigh jewast.

En Kanada siedeld de Famielje enne Wast Resarw von Manitoba aun. Elisabeth, de jinjste en de Famielje jinkj en Winkler no School. See wort aus Liera utjebilt un fa miere Joare gauf Unjarecht met äa Maun Viktor Peters en Horndean en Manitoba.

Elisabeth un äa Ehemau studieede lota aun de Uniwersität, un Elisabeth wort schlieslich Professorin aun de Uniwersität von Manitoba. See intressieed sikj fa de Konst, aunstald Teeautastekja soo aus 'De Friea' von Arnold Dyck, un aundre kulturelle Woakje. See schreef selfst Plautdietsche Teeautastekja, dee en mennonitische Darpa ver eene groote Aunzol von Tookjikjasch utjefieet worde.

Elisabeth wort fa äare wissenschöftliche Oabeit un äaren Deenst fa de Mennonite Jemeenschoft met miere Priese un Aunerkanunge jeieet. Doarunja wia uk een Fast von äare jewäsne Scheela en Horndean, 50 Joa nodäm see doa Unjarecht jejäft haud.

Elisabeth intressieed sikj fa mennonitische un Plautdietsche Teema uk lang en äare Rustaunt. See storf 2011 en Winnipeg.

De Kjoaschekj

Tieen Persoone kome en 'De Kjoakjekhakj' vää, eene von de intressaunteste Stekja von Elisabeth Peters. Säwen von de Persoone wone en Winkler Manitoba. Twee Famieljes wone auntsied un habe beid eenen kjlienen Sän. Bie eene von de Famieljes wont uk de Onkel vonne Fru, Oom Jaun. De Famieljes, doarunja uk Oom Jaun, sent enje Frind, oba een Farjoa kjemt een Probleem, daut äa duarhauffet Läwe toop en Jefoa stalt.

De leejendoms von de twee Famieljes sent von een kjlienet Stek Launt jetrant, opp woont eene Kjoaschekhakj waust. Een nich aunwäsenda Vewaunta, dee ver lange Tiet sikj befried un no Saskatchewan trock, es leejendeema von de Hakj. Eene Muuta von de Famieljes, Leensch, jleicht de Hakj nich, wiels äa Sän enne School Schwierickjeite haft wua hee Kjoasche Kjiena rom schmitt, un wiels de Väajel, dee sikj opp de Kjoasche ernäare, äare Wausch veschmutze. See es entschlote, de Hakj utrode. De aundre Famielje es met de Hakj sea tofräd un mucht, daut see blift. Daut Probleem kjemt bie eenem wutjen Trafe von de Famieljes to Väare, wuaropp beid Famieljes en jeheem schwiere, dän leejendeema von de Hakj opptosieekje. See muchte äa enlode, dan daut Launt fa sikj kjeepe un soo äaren Welle derchsate. Entweschen haft Oom Jaun, een jewäsna Bekaunta von de leejendeema, siene ieejne Idee.

En de foljende Doag woare dree Frues en Saskatchewan enjelode, no Winkler to kome. De miere Enlodunge kome doarut wiels kjeene genau Adrass fa de Utwaundra to habe es. Aule dree Saskatchewan-Frues, de dree 'Mitschkjes', näme de Enlodunk aun un moake sikj oppen Wajch no Winkler. Waut dan folcht, es een grootet derchenaunda, een grooet Spell, wua sikj aule tieen Persoone met däm zentraulen Teema vonne mennonitische Eksistens, daut Konflikt tweschen leejenenteresse un de Nobalew jääjenäwa stone motte.

No veschiedne Erieejnise sent de Famieljes äwarauscht aus een nieet onverhofs Probleem entsteit. Dise Äwarauschunk brinjnt Doage von Onru oba aum Enj kjemt entlich een tofräd stalendet Äwareenkome daut fa de meiste Tookjikjasch een reizboaret un veninflichet Utkome von de Jeschicht jeft.

Persoone

Oom Jaun - onjevää 70 Joa oolt.

Leensch - 32-35 Joa, schmock aunjetrocke en vondoagsche Mood.

Beant - äa Ehemaun - onjevää 35, een Jeschaftsmaun met gooden Erfolg.

Billy - soo 8 - äa Sän, een intressaunta, läwendja Jung.

Justin - eene Nicht von Leensch, äa Ella, aunjetrocke änlich to Leensch.

Doft - äa Ehemaun, uk een Jeschaftsmaun, läwendich.

David - soo 7 - äa Sän, een stella, bleeda Jung.

Mitschkje I - eene oole Fru en oole Mennonitische Kjeleeda. See haft eene Huw oppem Kopp, haft äare witte Hoa enne Medd jedeelt. See es sea läwendich, rieet sikj un rät haustich. See es een beskje doof em linkjen Ua.

Mitschkje II - eene oole Fru en meist niemootsche Kjeleeda: een Kartun Kjelet, haulf tweschen Kjnechel un Kjee lank; läachhakiche schwoate Schoo, Kartun Stremp; äare witte Hoa es en een Schups oppem Kopp jebunge. See rät en eenen jemätten Toon, maunchmol meist een Kejinkja.

Mitschkje III - es soo 65, stotlich aunjetrocke, rät fein Enjlisch, un es sea heeflich to aule. See es bekjemat, nat, un noch romauntisch, es Liarasche jewast, es aul eenje Joare em Rustaunt.

De Kjoaschehakj

Elisabeth Peters

Act I

Scene I

(Oom Jaun sett oppem Soofa, läst.)

Leensch (kjikjt derchet Fensta): Billy, ut de Kjoaschehakj rut, oba fuaz! Hieescht du waut ekj saj, Billy? Rut doa, un komm fuaz enenn. Dauts Tiet daut du no School jeist. (Billy un David kome nenn aune linkje Sied. Beid habe schwoa jeplakte T-shirts, root met Kjoasche Sauft.)

Leensch: Kjikj die bloos mol aun, Billy. Woo sitt et die? Dien nieet T-shirt es je gaunz voll Kjoasche Plake. Woo hast du dee bloos aula en een T-shirt enenn jekjräaje?

Billy (entschuldjent): Ekj weet uk nich, Mam. Ekj stopt mie bloos een poa Kjoasche enne Fupp toom no School metnäme, un dee motte doobie tweijegone senne. Dofkje sient uk. Kjikj mau mol däm sien T-shirt. Dauts oaja aus mient.

Leensch: Wan Doft siene Mutta jieren Kjoasche Plake erutbrinjt es daut äare Sach. Ekj well daut nich, un ekj vebeed die noch emol bie de Kjoaschehakj eromtoschnefle. Nu go schwind nopp un trakj die een reinet T-shirt aun, un dan oba fluks no School. (Billy un David gone rajchtsch rut.)

Billy (Buta Bien, moakt een Jereisch. Hieet aus Footstaupe dee no bowe gone.): OK, Mam, ekj spood mie aul.

Leensch (roopt enopp): Nemm mau daut Jäle. Daut licht daut bowaschte enne unjaschte Schufloed.

Billy (roopt rauf): Ekj hab daut aul jefunge.

Leensch: De miserable Kjoasche! Mien gaunzet Läwe woat mie jieda Farjoa doaderch vedorwe. De Junges plekje dee aul emma ea dee gaunz riep sent, un dan es mie Angst, Billy kunn noch krank woare von aul de haulf-riepe Dinja. Dit Joa sent see noch besondasch tiedich. Noch es et mau Enj Juni, un de Kjoasche woare aul root. Miene Mutta säd emma, dan wiere see aum basten toom Zopsel moake, oba doamet woa ekj mie daut nich drock moake, wan Beant uk aum dolsten wille Kjoasche Zopsel mucht. Ekj hauss de Kjoasche, krakjt endoont auf riep ooda fresch ooda jedrieecht ooda jekoakt. (Oom Jaun frintelt un scheddat dan Kopp aus Billy sikj hanstalt en

een reinet Hamd.)

Billy: O.K., Mam? Es et soo goot? (Jeit haustich rajchtsch rut.)

Leensch: Billy, komm trigj! Lot de Kjoasche hia, Billy, hieescht du. (See felt opp een Stool biesied däm Soofa dol.) Ne gaunze Tut voll suppje Kjoasche! Daut woat enne School een bät ne Schwienarie jäwe! Un de Lierarin, Miss Fordson, es aul soo oolt, de vesteit kjeen Spos, säd mie wää. De vedolje Kjoasche! Ekj wensch mie soo de Hakj wort waut, ooda ekj kunn se utrode.

Oom Jaun: Daut woascht du woll nich kjenne, buta Mitschkjemum vekjaft junt de tieen Schoo Launt opp dee de Kjoaschekhakj waust. (Hee frintelt kjrääjlent to ar.)

Leensch: Ekj weet, Oom Jaun. Wurom must ons Uagrootvurakje uk Mitschkjemum daut Gruntstekj met däm Hus vemoaken un Grootmurrakje daut Jelt em Weisenaumt. See wiere je Sestre, daut haud hee krakjt soo goot omjedreit moake kunt. Dan wiere daut onse Kjoasche, un lenjst äwatsied jebrocht.

Oom Jaun: Daut kunn ekj die erkjlääre. Soo aus ekj die daut aul foaken vetalt hab, wonde miene Elre krakjt äwre Hinjagus von diene Uagrootelre vonne Muttaschkaunt. See haude mau twee Dajchta, kjeene Säns. Doa wia diene Grootmutta un Mitschkje, dee oba sea väl jinja wia aus diene Grootmutta. Mitschkje wia en mien Ella, veleicht een poa Joa jinja aus ekj. Aus dien Uagrootvurakje storf, hee wia aul miere Joare Wätmaun jewast, hinjaleet hee diene Grootmutta daut Weisenaumt Kaptol, un Mitschkje dän Hoff, wiels diene Grootmurrakje don aul befriet wia. Hee haft dochwoll jedocht, soo haud sien jinjstet Kjint weens emma een Krupunja; dan aun Befriee haft hee fa ar secha nich jedocht, ooda daut see daut Hus emol vekjeepe wudd. Fa am wia see sien kjlienet Määkjskje, un soo storf hee wajch.

Leensch: Woo oolt wia see, aus see sikj befried?

Oom Jaun: Knaup 18. See wia woll diene Mutta äare Taunte, Leensch, oba doobie wia diene Mutta een Joa ella aus see. Aus diene Mutta mienen jinjren Brooda fried, fried Mitschkje boolt doaropp eenen jungen Hiebat, ekj jleew, hee heet Fraunz Hiebat; dee wia nich ut Manitoba.

Leensch: Waut es ieejentlich ut dise Mitschkjemum jeworde? Ekj wia je soo junk aus miene Elre storwe, ekj weet meist nuscht von miene Mutta äare Sied Frintschoft.

Oom Jaun: De Hiebat, dän diene Groottaunte fried, kaum ut Saskatchewan, un doa sent see dan uk hanjetrocke.

Leensch: Kjanst du am een bät? Waut wia daut fa eena?

Oom Jaun: Nä, ekj hab am nich jekjant, oba de Lied säde daut hee ieejentlich mea Mitschkje ar Vemieeeje jefriet haud aus ar selfst. Hee saul oba aul ver väle Joare jestorwe senne, dee oola Jiezkjniipa. Daut woat ar woll schwoa

jefolle habe, sikj von äarem Hus un Hoff to trane, dan see honk soo sea doaraun. Daut wia uk een groota un sea schmocka Hoff.

Leensch: Waut es met daut Hus passieet, Oom Jaun?

Oom Jaun: Daut koft een rikja Maun un schlapt daut opp siene Foarm, irjentwua bie Kulli. Daut groote Grunt wort en dree Häw enjedeelt: de Breeda aune Sied von june hinjaschte Fens, un dan jun Hoff, un Justin un Doft äaren. Ekj lieed dan jrod aus Liera un haud kjeen Jelt, sest haud ekj mie daut Launt hinja junen Hoff jekoft. Doarom freid ekj mie, aus du un Beant un diene Kusine Justin, un Doft, junt de twee Lots kofte. Daut Launt es doch meist gaunz enne Famielje jebläwe.

Leensch: Jo, un wie habe uk leida tieen Schoo Launt tweschen ons opp dee de domme Kjoaschekakj waust jieda Joa volla un hecha.

Oom Jaun: Diene Mitschkjemum hilt groote Stekja opp de Hakj un de heltane Benkj dee ar Voda ar mol unja de Hakj oppbue leet. Mie wort vetalt, de eensje Bedinjunk dee see jestalt haud aus ar Maun ar daut Grunt vekoft haud, wia jewast, daut de 10 Schoo met de Hakj nie vekoft woare sull, bat see säd, see wull dee vekjeepe. Daut wia uk daut eensje Mol jewast, daut see sikj jääjen äaren jniesajen, schlemmen Maun to Wää jesat haud.

Leensch (lacht): Na, ekj much woll uk eene jniesaje, schlemme Nicht senne, oba ekj wensch mie nuscht dolla, aus daut dis Doft Hiebat ar uk de Hakj vekoft haud. Veleicht haft see aul lang von de Hakj vejäte, see es je nie wada no Winkler jekome. Wää weet, vekjeepe wudd see dee doch woll nich.

Oom Jaun: Ekj jleew meist nich. Oba ekj hab ar je uk aul sea väle Joare nich jeseene, un hab kjeene Onunk, woo see vondoag doaräwa denkjt.

Leensch: Wan du doch weens met ar en Vebinjunk jebläwe wiescht! Sätst du nich emol, see wia uk Lierarin enne High School jeworde?

Oom Jaun: Daut much ekj die vetalt habe, oba daut kaun uk mau von Hiere un Saje häakome. Ekj selfst hab nie wada waut von ar jehieet von dan wan see sikj disen Dageniks von Hiebat jefriet haud.

Leensch (lacht): Na, Oom Jaun, du best woll een bät aufjenstich opp Hiebat. Woo hää weetst du, daut hee soon Dageniks wia, wan du nuscht mea met am to doone jehaut hast?

Oom Jaun: Weetst, Leensch, eensje Dinja weet eena einfach soo. Dit es eent von de Dinja. Ekj weet daut de Hiebat eene Mestkjrät wia, daut brukt mie kjeena ieescht saje.

Leensch (Steit opp, seft.): Ekj sull woll gone de Wausch vonne Lien hole ea de Väajel de bemoakje. (rut linkjsch)

Oom Jaun (Steit opp un häft de Gardien aus hee utem Fensta kjikjt.) Too lot jekome! (Lacht een bät.) Oame Leen! Ekj see aul een Poa schmocke Medalje oppe Wausch. Ha, ha! Nu es see doll aus ne Kluck, daut woat boolt wilt hää

gone. See haft krakjt soo ne Wutt aus mien Brooda Jacob, ar Voda.

Leensch (Kjemt linkjsch nenn met een Kjeleeda Korf daut see oppe Flua enne medd Bien han schmitt.): Dits mie nu jenuach, fa aule Tiede. Kjijk bloos woo de miserable Väajel miene baste witte Loakes bemoakjt habe!

Oom Jaun (kjrääjelt): Na, doo an doch trigj! Du weetst je woo daut em oolen Testament steit: Uag fa Uag, Tän fa Tän.

Leensch (lat waut no): Oom Jaun, du motst uk emma kjrääjle. Woo woa ekj de Plake bloos wada erut kjriee? Un emma sieekjt sikj daut Toakel de baste Wausch ut.

Oom Jaun: Daut sent dochwoll soone väanäme Väajel dee no diene Wausch kome. An es bloos daut baste goot jenuach. Dee weete wua de scheenste Kjoasche wausse.

Leensch (moakt sikj steil): Krakjt dauts et je! Bloos wäajen de Kjoasche kome de Beesta häa. Daut Stekj Hakj mott wajch, Oom Jaun; nich noch een Somma läw ekj met dee.

Justin (kjemt vom rajchtsch nenn, no een kortet Klopre): Kaun ekj een bät nenn kome? Ekj haud jroz wille Kjoasche Zopsel jemoakt, un wiels die Zopsel moake soo schljacht jeit, un Beant daut soo sea mucht, wull ekj die een Glauskje brinje, toom schmakje.

Leensch: Dankscheen, Justin, oba ekj hab mie soo äwa de Hakj jeoajat, ekj well nie wada Kjoasche Zopsel schmakje.

Justin: Dauts oba schod, Leensch. Ekj sach de Väajel opp de Kjoasche Bescha sette un docht mie aul em Stellen daut een Poa doavon woomääjlich opp diene schneewitte Wausch gone wudde.

Leensch (helt up een schwienschet Loake): Bekjijk die daut emoll! Un wacht mau bat David ute School kjemt, dee haft uk Plake, wan uk nich vonne Väajel. Hee un Billy haude sikj de Hamdefuppe voll Kjoasche jeprommelt. Kaust je die denkje woo de Hamde seene.

Justin (lacht): Na oba hieet! Dan mott ekj wada de suare Malkj Komm väahole. Suare Malkj es daut eensje waut Oft Plake erut brinjt one daut et Zeich doavon twei jeit. (See steit opp vom linkjen Oarm vom Stool wua see jesäte haft von wua see daut Glaus Zopsel oppem Desch stald.)

Leensch: Ekj jleew, dauts hechste Tiet daut wie de äakjliche Hakj aufmoake. Jleefst nich uk, Justin?

Justin: Na, nä, ieejentlich nich. Doft un mie jefelt de Hakj, besondasch em Farjoa, wan de Asta soo voll Bleechsel sent, daut see meist de Benkj unje aunschiere. Un du weetst woo sea Doft opp wille Kjoasche helt. Aum leefste aut hee aule Dach wille Kjoasche Zopsel. Nä, Doft woat de Hakj nich aufmoake, niemols.

Leensch: Un ekj woa doamet nich wieda läwe, niemols!

Justin (en veseenlichen Toon): Veleicht wan Beant de Wauschlien oppe aundre Sied Hoff faustmoakt.

Leensch (rät mank): Daut fällt noch krakjt daut ekj wäajen de Krauje de Wauschlien veschuw. leescht hak ekj daut biet Hakj selfst met ieejne Henj auf.

Justin: Dauts uk schod, Leensch. Oba nu mott ekj schwind gone, David un Doft sent opp Meddach emma soo utjehungat, ekj mott schwind Meddach moake gone. Bye! (rut rajchtsch)

Leensch (betta): Ekj mott ieescht noch seene, daut ekj de veschwiente Wausch wada rein kjrie ea ekj aun Meddach moake denkje kaun. (See jeit nom Wausch Korf un dreit sikj oajalich om.) Oom Jaun, woo kaun ekj bloos de Hakj looswoare?

Oom Jaun (frintelt): Ekj jleew, du woascht doamet läwe motte, Leenkje, wiels de Hakj nich june es.

Leensch: Ha, dauts oba uk nich Justin un Doft äare Hakj. (Sat sikj dol oppem Raunt vom Stool, un denkt.) Waul sätst du wia dise Mitschkjemum ar befrieda Nome?

Oom Jaun: Hiebat. Ekj jleew daut wia een Fraunz Hiebat. Wuarom?

Leensch: Oh, mau jrod soo, ekj wia bloos nieschierich. Na nu, hia es Billy. De habe doch woll wada eenen *in-service-day* enne School. Eena denkjt eensjemol soo, de Kjinja liere nuscht wiels de Lierasch eegol *in-service-day* habe. (Billy kjemt linkjsch enenn.)

Billy (jescht): Mam, hia es een Zadel von Miss Fordson. Un kaun ekj no dee aundre School gone toom baseball spēle? Vondoag es *in-service-day* un wie habe dän gaunzen langen Dach frie. Kaun ekj? (Hee fangt aul linkjsch rut to rane.)

Leensch: Na, mientwäajen, oba komm too Tiet too Meddach nohus daut jeft Rollkuake un Arbus.

Billy (sea haustich): O.K. Bye, Mam.

Leensch (nemt dän Zadel; läst): Horch mol hia: "*Billy has been distributing cherry pits to the other boys this morning, who used them as missiles directed at other class members, and indeed, I suspect at me. I assume that his parents will see to it that the offence will not be repeated. Billy will have detention after school for the remainder of the week. Yours truly, Eileen Fordson.*" Dee oole Kos! Moakt see doa een Langet un Breedet von eene Kjlienichkjeit! Billy es bat nu emma soo ontlich jewast, dit een Mol haud see daut aul äwaseene kunt. De Miss Fordson es äwahaupt aul too oolt toom School hoole. Däa woa ekj no Meddach eenen Zadel trigj schriewe, daut et mau soo kracht! '*Detention for the rest of the week!*' De latste Wäakj em Juni. See haud jrod soo goot kunt schriewe, '*Detention for the*

rest of the year!

Oom Jaun (frintelt to äa): Doa rät wada dien wieekjet Muttahoat, Leenkje. Fa een poa Minnute wieescht du kjriez doll wäajen de Kjoascheplakje oppe Wausch, un nu best du kurrich wan Billy siene Lierarin sikj oajat, wan ar Kjoaschesteena aum Kopp jeschote woare. Leenkje, Leenkje!

Leensch: Oh, nan mie nich Leenkje! Du weetst woo mie daut oajat! (busfoadich) Ach, Oom Jaun, ekj weet je daut ekj faulsch hab, un dän Zadel woa ekj uk goanich schriewe. Oba nu sitst daut de Kjoaschehakj aun aulem Schult es. Wan doa kjeene Hakj wia, wiere doa kjeene Kjoasche, un one de miserable Kjoasche wia Billy nich en Trubbel. Ekj woa daut met Beant beräde wan hee zeowes nohus kjemt, un ditmol woa ekj am äwazeije daut de Hakj wajch mott.

Oom Jaun: Ekj fercht daut die en disem Faul kjeene Unjarädunk met Beant waut nutze woat, Leensch, wäajen ...

Leensch: Wäajen?

Oom Jaun: Wäajen diene Mitschkjemum.

Leensch: Oh, toom Hund han met Mitschkjemum! Wua sätst du wont see?

Oom Jaun: Irjentwua en Saskatchewan, soo wiet aus ekj weet. Wuarom?

Leensch (bedocht): De mieeschte Menniste en Saskatchewan wone doch en Herbert ooda en Swift Current, nich, Oom Jaun?

Oom Jaun: Na, wäa weet. Oba daut kaun woll senne. Wuarom?

Leensch: Ach, mau soo! Nu mott ekj oba miene Rollkuake enriere. Dauts aul no Klock alw. (Nemt dän Korf un jeit linkjsch rut.)

Oom Jaun (Steit vom Soofa opp, jeit no Medd Bien, frintelt, sea vejnieecht.): Daut priselt aul wada meist, soo kaun see sikj oajre. See haft een Odakje vom dollen Vodakje. Justin es doajäajen emma soo saunft, see likjent äare Mutta, miene Sesta Auna. Daut jeit mie eefach goot wan ekj Leenkje een bät zoaje kaun. Wan see doll woat, es ar daut fuaz leet, un dan es see soo leeftolich aus een Enjel!

Scene II

(Beant sett jemietlich opp sien Stool. Leensch nemt vom Desch auf.)

Beant (strakjt sikj jemietlich, met Zeitunk en Haunt): Dit jeit doch goot wan eena no eenem langen schwoaren Dach enne Office mol ruich de Been utstrakje kaun. Sat die doch uk een Stootje bie mie dol, Leensch, ea du oppwausche jeist. Wäaweeet, veleicht brinjt de Nätklos oppe Wienachte fa ne ontliche Fru soogoa eenen *dishwasher*. Vetal emol: woo haft et die vondoag jegone?

Leensch (stalt daut Teetich daut See toop jenome haft opp een Teebrat oppem Schaup un wakjselt de Deschdakj): Na, woo meest jeit et ons em Somma? Du weetst je, jieda Juni un Juli es daut emma deeseljwe Jeschicht: ieescht wosch ekj ne groote Wausch soo daut ekj dän Nomeddach frie habe kunn om miene volunteer Oabeit to doone. Du weetst je, ekj proow emol de Wääkj de blinje Taunte Panasche to besieekje ooda ar waut väatoläse. Ekj haud jroz de jratste Loakes un Deschdakje oppe Lien aus de goaschtaje schwoate Heistasch, dee sikj aun de Kjoasche dikj fräte, dee aula veschwient haude. Na, dan must ekj je de gaunze Wausch noch emol wausche. Oba dauts noch nich aules. Billy kaum met een Zadel von Miss Fordson aun. Ekj gauf die dän äwajens aul ieescht, oba du hast je bat nu noch kjeen Wuat doatoo jesajcht. Eenjemol kjemt mie daut soo vää. (See woat von Billy unjabroake, dee nenn rant von linkjsch, un kjriescht met däm Finja en sien Uag.)

Billy: O wee, O wee! Mien Uag!

Beant: Na nu, Billy, waut es die passieet?

Leensch: Lot mol seene. O mein Zeit!

Billy (hielt): David schoot Kjoaschesteena derch sienen peashooter, un haft mie doobie aum Uag jetroffe. Daut brent un deit sea wee!

Leensch (nemt daut Teebrat met Teetich vom Buffet): Komm met enne Kjääkj, Billy. Ekj woa dien Uag met Borax utwausche un die daut een bät bebinje. (Dreit sikj no Beant aus see linkjsch rut jeit.) Sitst waut ekj meen, Beant? Daut kjemt aula von de Kjoaschehakj! (Jeit rut no Billy.)

Beant (to sikj selfst): Soo schlemm woat daut woll nich senne. Mein Zeit, aus Jung kjrieech eena ieremol eent aum Uag. Daut wort uk wada bätä. Na, de oame Leensch haft vondoag kjeenen gooden Dach jehaut. Soo boolt aus de Kjoasche riepe jeit fa ar ne beese Tiet loos. (Hoojoont un nemt de Zeitunk opp. Hee läst fa een poa Minnute.)

Leensch (kjemt doll enenn, äare Henj oppe Hofte): Ekj mott saje, Beant, ekj wunda mie äwa die. Setst doa opp dienem Stool, aunjelämt aus Archie Bunker, un en de Tiet es dien eensjet Kjint veleicht blint jeworde.

Beant (frintelt jemietlich): Na, na, Leensch, nu äwadriew mau nich. Ekj hab ieremol eent em Uag jekjrääje one daut ekj blint jeworde sie. Daut deit je sea wee, dauts soo.

Leensch (rät mank): Du kaust saje waut du west, Beant, oba ekj woa nich biesied stone un tookjikje woo miene Famielje derch eene Dutz miserable Kjoasche Stieda to Grunt jeit. Auf daut nu west ooda nich, vondoag woa ekj met Justin un Doft de Dommheit met de Kjoaschehakj aufendre. De Hakj woat aufjehakt! (See jeit nom Tellefoon opp daut kjliene Desch met eene schmocke Plaunt aune rajchte Sied un roopt aun.) Justin?

Beant: Beruj die doch ea du aum Foon jeist. Tall ieescht bat tien.

Leensch: Oh, tall du bat dusent. (em Foon) Justin, kjenn jie een bät häakome? Jo. Beant un ekj wachte opp junt. Jo, soo boolt aus mäajlich. Nu fuaz, doaromshaulwe. Goot. (henjt opp)

Beant (runselt de Zeitunk): Na, sea frintlich wieescht du nich, Leensch. Woo kaust du met Justin, dee diene baste Frindin es un uk noch bowenenn diene Kusine, soo kort aunjebunge råde? Aum Aunfank aus wie opp Nobaschoft wonde wia daut gaunz aundasch. Woo foaken rand jie beid äwrem Hoff un spazieede een bät toop, eensjemol een poamol dän Dach. Un Doft un ekj wiere uk soone goode Frind. Nu see wie ons meist nie mea, un aules bloos wäajen de hoamlose Kjoaschehakj.

Leensch: 'Bloos wäajen de hoamlose Kjoaschehakj!' Nodäm diene Fru sikj meist doot jeoajat haft, un dien Sän blint je- (Billy kjemt von linkjsch nenn un rät mank.)

Billy: Mam, nu bruck ekj dän Vebaunt aul nich mea, daut Uag es aul wada OK. David un ekj gone nu em Kjala Television kjikje, OK?

Beant: OK, Billy, weens opp een Stootskje, bat de '*junk programmes*' aurfange, oba dan mots uk to Bad gone. (Billy rant linkjsch rut.) Na, fa eenen blinjen Sän es hee je noch sea aun Television intressieet, nich, Leensch? (schmunselt) Ekj wull die bloos een bät kjrääje.

Leensch: Du lot mie gaunz tofräd. Dauts mien boafta lernst: dee Hakj kjemt doa wajch!

(Oom Jaun kjemt linkjsch enenn, sat sikj aum Soofa.)

Oom Jaun (kjrääjelt): Mein Zeit, Leensch, best du von Freestikj noch emma bie de Kjoaschehakj Jeschicht?

Leensch: Ach, du lot mie äwahaupt toch. (Oom Jaun kjrääjlent länt to Leensch, stekjt dän Finja to de Tung, dan to äaren Oarm, aus wan hee fa Hett test, aus biem Prassiesa.)

Oom Jaun: Jläjendich heet! Daut prisselt mau jrod soo!

Leensch: Ekj woa junt beid eenatlei saje: wan Beant nich opptrumfe woat, dan woa ekj.

Oom Jaun (kjrääjelt noch): Saul ekj die saje woo du de Bescha aula leicht dol kjree kaust? Motst jieda Dach eenen Ama Soltwota aune Wartle jeete, dan senn see boolt doot. Ekj wudd daut äwajens Mort nane.

Beant: Ekj uk. Mie seene de witte Bloomkjes em Farjoa soo schmock. Wan de Wint doaräwa blost rikjt daut wiet äwrem gaunzen Väähoff. Mie jeit daut soo aus de Vääjel em Somma: de knaulroode, blanke Bääkjes seene mie enne Juni Sonn soo lostich, soo no aunbiete. Un dan schmakje see mie uk soo goot: reiw ooda jebakt, un besonda em Zopsel. Weetst waut ekj mie to dise Wienachte von die wensch, Leensch? Een Glaus wille Kjoasche Zopsel, von die jemoakt, soo rajcht root un wreet un wurzich, umm!

Leensch: Ach, hab die doch nich soo! Ekj wudd die krakjt Kjoasche Zopsel moake! Ah, hia sent see.

Scene III

(Justin un Doft kome von rajchtsch nenn.)

Justin (frintlich): Gooden Owent, Oom Jaun. Hi, Leensch un Beant.

Beant: Sat junt doch dol. (Beid sate sikj opp Steela, linkjsch oppe Bien.)

Leensch: Jie weeten doch woll wuarom wie junt vondoag häajekroacht habe.

Justin (sacht): Na, nä. Ieejentlich nich. Es doa een besondra Grunt?

Beant: Mott doa een besondra Grunt senne wan goode Frind sikj besieekje? Ekj frei mie daut jie hia sent soo aus daut emol wia, aus wie toop häatrocke.

Leensch: Doa wia oba een besondra Grunt wuarom ekj junt enlod. Ekj wull junt mau saje daut et fa mie jieda Somma schwanda woat, met de Kjoaschekakj to läwe. De Hakj mott wajch.

Doft: Ekj well de Hakj hoole. Ekj see uk nich en waut de Hakj die fa besondere Sorje moakt.

Leensch: Äwa un äwa väl Sorje! Vondoag haud ekj -

Justin (rät sacht mank): Ekj haud Doft aul vetalt daut du vondoag eenen schljachten Dach hinja die hast, Leensch.

Doft: Un ekj kaun nich enseene waut die doa soo schlemm väakjemt. David haud uk eenen Zadel von Miss Fordson, un Justin schreew ar fuaz, David wudd ar nich mea Kjoaschesteena enne Hoa kjnipse, doano wudd wie seene. Un daut met de Loakes, jie kjenne je de Lien to eene aundre Städ brinje.

Beant: Dauts ne goode Idee, Leensch, ekj woa daut Morje doone.

Leensch: Niemols! De Lien blift mie krakjt wua see es, un de Hakj kjemt wajch!

Doft: Justin oajat sikj äwahaupt nich äwa de Hakj. See haft dän gaunzen Dach Zopsel jemoakt. (frintlich to Beant) Beant, ekj jleew wie woare em Hoafst motte oppe Reejacht gone, daut Zopsel doatoo hab wie aul.

Justin: Ekj brocht Leensch zemorjes aul een Glauskje toom schmakje.

Leensch: Jo, un ekj bedank mie uk doafäa, oba ekj hab mie soo aun dee Kjoasche veäkjelt, ekj woa seene daut wie en disen Hus nich aul too väl wille Kjoasche Zopsel äte. Soo, un nu trigj to '*business on hand*'. Ekj velang daut de Kjoaschekhakj aufjemoakt woat, un je ea je bäta.

Beant (sea iernst): Nä, Leensch, wie velange nuscht. Wan de Kjoaschekhakj die soo väl Kumma moakt, kjenn wie je Doft un Justin kroage, auf see ons erlaube, de Hakj aufthake.

Doft (oppjeräacht): Niemols! Wie habe krakjt soo väl Rajcht de Hakj to hoole aus jie habe dee auftoschaufe.

Justin (sacht): Doft jleicht de Hakj, Leensch. Hee sett foaken opp de oole Holtbenkj em Schaute unjre Bescha. Veleicht kjenn wie onse Sied hoole, un jie kjenne june Sied aufhake.

Leensch: Räd nich soon Doms, Justin. De Väajel wudde je von june Sied Hakj krakjt soo no ons flieeje aus sest, un jun David wudd Billy met soo väl Kjoasche vesorje aus hee vondoag haft.

Doft (doll): Buta däm wudde je de Wartle beschädicht woare, un de Bescha wudde engone. Opp kjeenen Faul kjemt mie eene Akjs dicht aun de Hakj.

Leensch: Ach Doft, du best noch krakjt soo opp dien Stekj aus dan aus wie toop enne High School wiere. Nekjsch aus een Äsel.

Doft: Nekjsch! Wäa wia nekjsch? Du best väl nekjscha aus ekj.

Leensch: Doll sie ekj veleicht emol, oba niemols nekjsch.

Doft: Du best doll un nekjsch. Jleew bloos nich daut du een Laum best.

Beant: Na, nu hieet oba beid opp. Wie sent doch nich Kjinja.

Leensch: Doft haft sikj noch niemols von Venunft leide lote. Wie wiere aul en High School aus hee Wintpocke kjrieech. Hee wull oba nich Tus bliewe wiels hee dan jroz en Boajes Boabkje vekracht wia, gaunz Fia un Flaum. Hee wia je gaunz voll Pocke, daut sach jiedra, un schlieslich säd de Liera, daut wia jefädlich fa am, hee sull Tus em Bad bliewe. Doft behaupt hee wia äwahaupt nich krank, un de Pekjels opp sienem Jesecht wiere von Wrenikje äte, hee wia '*allergic*' doatoo.

Justin (lacht): '*Allergic*' to Wrenikje! Nuscht at Doft leewa aus Wrenikje met Schmaunfat. Äwajens wist ekj daut Doft emol daut Uag opp Boabkje haud, oba see un ekj sent doawäajen goode Frind, Leensch.

Doft: Oh toom Kuckuck met Boajes Boabkje! Wan du de oole Jeschichte hia wada oppdesche west, kaun ekj von die uk väl vetale. Lot de aundre mol seene

wää nekjscha wia, ekj ooda Leensch. Wää bestunt doaropp, daut Paris en Enjlaunt wia, un aus de Liera de Launtkoat naum om die to äwazeije, sätst du hoatnakich, dan wia de Launtkoat faulsch. Paris lach en Enjlaunt.

Oom Jaun: Eena wudd meist saje kjenne jie wiere beid een bät ieejensennich. Äwajens, met de Hakj hab jie kjeen Probleem, wiels daut nich june es. Dee kjenn jie goanich aufhake one Mitschkjemum. Vejät doavon, un oajet junt nich. Moak ons leewa een Tauss Koffe, Leenkje, un stal ons een Poa von diene scheene Rollkuake opp. Met däm freschen Kjoasche Zopsel von Justin woare dee ons traflich schmakje.

Leensch: Nan mie nich 'Leenkje.' Du weetst ekj kaun daut nich liede. Un dit es kjeen *party*, Oom Jaun, dit mott vondoag oppjeriemt woare.

Justin: Woo jeit daut oba one Mitschkjemum?

Doft: Waut es Mitschkjemum äa befrieda Nome, Oom Jaun?

Oom Jaun: Hiebat. Ekj jleew see es nu eene Fraunz Hiebatsche. Doft (sea intressieet): Un wua wont see?

Oom Jaun: En Saskatchewan. Ekj weet nich jrod wua doa, oba irjentwua, wua aul de Menniste läwe.

Doft: Hmm, daut mott en Herbert senne. Aul mien Frintschoft von Vodaschkaunt kaum ut Herbert. Na, wan wie dän Striet doch nich behäwe kjenne mott wie daut doch woll soo tochlote. Komm, Justin, ekj jleew wie gone. (beid stone opp)

Beant (bekjemmat): Dauts mie oba schod. Komt boolt wada, un opp een lenjret Stoot. (Hee jeit met an to de Dää.)

Doft (kjeel): Dauts jlikje wiet fa ons beid. Goode Nacht. (rut rajchtsch)

Beant: Weetst, Leensch, ekj sie je emma aun diene Sied, eefach wiels du miene Fru best. Oba vondoag wiescht du onfrintlich un ojjerajcht to Justin un Doft.

Leensch: Waut muste see mie uk soo enoajre, besondasch de Nekjschtopp von Doft.

Oom Jaun: Wää weet wuarom Doft Mitschkjemum äaren Nome un Adrass weete wull?

Leensch (Uage woare groot): Wää weet!

Beant: Mitschkjemum kaun uk aul nich mea von eene jinjste senne. Woo oolt es see woll, Oom Jaun?

Oom Jaun: Oh, soo bie de 65, wudd ekj denkje. See wia onjefää dree Joa jinja aus ekj. De Lied säde see wia schnorrich, oba ekj befunk ar nich soo. See wia aus see junk wia sea leeftolich un saunft. En de Depression Joare aus soo väl Hobos derch Winkler kaume, haud see emma eena Moltiet fa an reed. Aule Tiere wiere äare Frind, un see foodad Kaute un Hunj, Mies un Väajel.

Leensch: Vääjel! Na, dan es fa mie woll weinich Hopnunk daut de Hakj wajch kjemt. De schrakjliche Vääjel!

Scene IV

Oom Jaun (set biem Owentkost Desch, schrift een Breef): Hmm! Na, de Striet wääjen de Kjoaschehakj es veleicht noch een Säajen fa mie. Ekj woa Mitschkje eenen Breef schriewe. Jo, dauts lang, lang trigj aus ekj ar kjand, don wia see een junget schmocket Määkje von 18 Joa. Ekj hilt emma sea väl von äa, oba see haft en mie woll emma bloos Nobasch Jehaun jeseene, un nie jedocht, daut ekj ar goot wia. Un don must dis vedoldja, schneidja Hiebats Fraunz oppducke. Hee fried mie Mitschkje unjre Näs wajch. Na jo, dauts lang trigj. Ekj wort don Liera, un proowd ar to vejäte derch hoade Oabeit en eene groote School. Wää weet waut daut Läwe de schmocke Mitschkje jebrocht haft? Wää weet wua see nu es! (Hee sett bedocht een Stootskje.)

Waut bill ekj mie ieejentlich en? Ekj schriew je disen Breef goanich wääjen de Kjoaschehakj, sonda wiels ekj Mitschkje nie vejäte hab. Veleicht hab ekj mie doawääjen uk nie befriet, un nu, seit ekj derch daut Koare Ojjlekj kjräplich jeworde sie, denkj ekj uk nich mea doaraun. Nich daut doa nich jenuach sent, dee mie jieren näme wudde, oba emma kjemt mie Mitschkje doamank, un soo sie ekj gaunz auleen jebläwe. Wää weet, waut ut mie jeworde wia wan Leensch un Beant mie nich bie sikj oppjenome haude. See kjriee je uk dän jratsten Deel von mienem Pension Check, oba doafäa jäwe see mie waut eena met Jelt nich betole kaun: Leew, un Flääj, un ver aulem, een Tus.

Doft (Helt een Breef en siene Haunt. Hee kjemt heemlich von rajchtsch enenn, dan jeit leis to Oom Jaun, kjikjt oba ieescht to seene daut kjeena doa es.): Hi, Oom Jaun! Hmm, err, du woascht woll denkje ekj sie verekjt jeworde, oba mie es de Striet om de Kjoaschehakj soo äwa, daut ekj dise Mitschkjemum eenen Breef jeschräwe hab, met Boss Ticket un aules. Ekj hab ar enjelode, ons soo boolt aus määjlich to besieekje. Wan wie ar een bät toom Mul råde un sea frintlich to ar sent, vekjaft see ons veleicht de tieen Schoo Launt, un daut Jejacht haft dan een Enj. Justin es je emma soo saunft un leeftolich, dee woat ar aul erom kjriee. Oba saj bloos nuscht doavon to Beant un Leensch.

Oom Jaun (äwarauscht): Du hast aun Mitschkjemum jeschräwe? Waut hast du fa ne Adrass?

Doft: Na, ekj schreef Herbert, Saskatchewan. Ekj sie mie secha, dee kjemt han. Herbert es je nich soo groot, de Post woat ar aul finje. Du sätst je see wond doa wua soo väl mennische Lied läwe. Dauts doch Herbert, nich?

Oom Jaun: En Herbert wone sea väle Menniste, daut stent.

Doft: OK, dan woat see doa woll uk wone. Ekj hop see schrift fuaz trigj. Veleicht freit see sikj soo toom Boss Ticket daut see fuaz oppsett un ons vom Bus Depot foont wie selle ar aufhole. (Hee lacht opp de Määjlichkeit.)

Oom Jaun (nich sea frintlich): Aus ekj ar kjand wia see Rikjmauns Dochta, un een bät stolt. Ekj weet nich auf see daut Boss Ticket aunname wudd. See saul väle Joare Lierarin jewast senne. Veleicht haft see sikj Jelt toopjespoat, secha nich väl! (lacht)

Doft (lacht): Na, mie wudd je daut väl bätä jefaulle wan see opp ieejne Koste kaum, oba dän Schans kunn ekj nich näme, veleicht kaum see dan goanich. Ach, dee woat aul kome! Ekj schmeicheld ar sea en mien Breef.

Oom Jaun: Mitschkje hilt emma nuscht vom Schmeichle, oba veleicht haft see sikj uk jeendat.

Doft: Well wie hope see oajet sikj nich äwa mienen Breef. Ekj see du schrifst uk een Breef. Saul ekj dän met no Post näme?

Oom Jaun (beschämt): Err, nä, ekj hab dän noch nich reed.

Doft: Na dan nich! (Hee jeit rajchtsch rut, piept lostich.)

Oom Jaun (wakelt dän Kopp): Ekj jleew nich daut ar daut Boss Ticket freie woat, wan see dän Breef kjreee sull. Herbert, säd hee, veleicht es et uk Herbert. Wan ekj daut doch wist, oba mie felt daut nich bie. Herbert, nä, ekj jleew nich daut et Herbert wia. Waut sie ekj uk fa een Schop jewast daut ekj mie dän Nome von de Städ wua see hantrock nich jemoakjt hab. Oba dan wull ekj daut goanich weete, un wan ekj et doch jehieet hab, wull ekj daut vejäte. Mie deed dan soo daut Hoat wee wäajen Mitschkje. Ach jo, eena wia junk un veeleft. (hee frintelt) Nu sett eena aus de Ent oppem Stobbe.

Leensch (kjemt enenn, weifelt een Konwarkj met een Postmoakj): Oom Jaun, rod emol waut ekj jedone hab? Oba vespräakj mie, daut du Justin un Doft nuscht doavon saje woascht.

Oom Jaun: Du weetst je daut ekj kjeen Klotkjedroaga sie.

Leensch: Ekj hab Mitschkjemum enjelode. See saul ons soo boolt aus määjlich besieekje kome. See much eene jresliche oole Krauj senne, daut kaun eena je nich weete. Oba de poa Doag woat je eena aul äwakome. Ekj woa ar soo toom Mul räde un soo seetjes to ar senne, daut see ons de tieen Schoo Launt vekjaft, un dan hieet daut Jekaubel sikj entlich opp.

Oom Jaun: Weet Beant doavon?

Leensch: Oba secha, ekj wudd je daut nich hinja sienem Rigje doone. Hee haft ar soogoa een Boss Ticket jekoft. Beant jeit daut soo schljacht sikj met Mensche striede, un besonda met Justin un Doft, dee wie je em Grunt jenome soo goot sent.

Oom Jaun: Wuahan hast du dän Breef adrassieet?

Leensch: No Swift Current natieedlich, doa wone je meist aule Mennonite en Saskatchewan oppem Klompe. Ekj hab kjeene Gaus ooda Box Numma, oba Swift Current es je nich soo schrakjlich groot. De Post woat Mitschkjemum aul finje. Saul ekj dienen Breef metnäme?

Oom Jaun: Nä, nä. Dankscheen. Ekj sie noch nich foadich. (Leensch jeit linkjsch rut, bromt froo.)

Oom Jaun: Swift Current! Kunn senne, oba secha sie ekj mie nich. (Helt dän Kopp enne Henj un denkt, un dan springt opp.) Ekj hab et, nu weet ekj! Rosthern wiaret! Aha, doahan jeit mien Breef. (Sat sikj dol, twiewelt wada.) Ei wan see nich mea doa wont! Veleicht es see jestorwe, ooda haft sikj wada befriet ooda see auntwuat mie nich. Daut hilt ekj nich ut. Ekj woa noch bieschriewe, see saul doch fuaz auntwuade. Von de daumliche Kjoaschekakj hab ekj nich een Wuat erwänt. Mitschkje wudd uk niemols kome, wan see docht daut ekj wäajen de tieen Schoo Launt no ar schreef. See wudd saje, daut jinkj aul derch de Post to doone, oba wan ekj ar schreef, ekj mucht ar wada seene, kjemt see veleicht. Waut sie ekj fa een Dommajon! Soon oola Knaks, un dreem von eene Fru de ekj ver 40 Joa emol goot jewast sie. (Hee stekj dän Breef em Konwarkj moakt daut too, un lekjt een Postmoakj un stekjt daut naun.) Na, dan mau väarewajch, dän Breef droag ekj fuaz selfst no Post. (Jeit linkjsch rut, un piept '*Happy Days are Here Again.*')

Act II

Scene I

(Aum tweeden Dach, sett Beant opp sien Stool, läst de Zeitunk. Leensch stust enne Stow, drajcht een kjliena plastikna Ama enne Haunt.)

Leensch: Beant, Beant, denkj die emol! Mitschkjemum ut Swift Current haft jrod jefoont, *collect*, daut mott ekj toojäwe. Wie haude je daut nich jeschräwe daut see collect foone sull. Aulsoo es see entwäda sea oam ooda sea onveschämt. Na, es endoont, soo long aus wie daut Launt kjriee. Ekj wull ar sea toom Mul råde, un vetald ar daut de wille Kjoasche aul riepte, un daut et en disem Joa väl jeft. Doa hab ekj mie ne Lies em Pelz jesat. Fuaz säd see, oh, dan haud ekj secha aul Zopsel jemoakt, doaropp freid see sikj aul. Morje, Oh my! Morje! Denkj die, Morje mott ekj nu mau daut äakjelje chokecherry Zopsel moake. Brr!

Beant (lacht opp äare Oppräajunk): Mitschkjemum saul jesäajent senne. Ekj frei mie noch dolla aus see opp dien Kjoasche Zopsel. Weetst, ekj well die de Freid nich vedoawe, oba mie es dise Mum nich gaunz jeheia. See kaun dän Breef mau jroz jekjräaje habe, ea see foond; un dan, daut see collect aunroopt. Mie es daut to schwind. Ei wan daut soone muckaje oole Schlorr es dee sikj gaunz bedeene lat? Mie wudd een bät schis senne, Leensch.

Leensch (lacht): Ekj woa däa von unje bat bowe bedeene aus een Laum, met een *'smile'* oppem Jesecht, bat see opp de jerode Lienje äaren Nome jeschräwe haft. Nohäa kaun see mienswäaje toom Kuckuck gone, daut saul mie endoont senne.

Beant: Du rätst emma soo opp *'komm heraus,'* Leensch, un hast doabie soon wieekjet Hoatje unja diene schoape Tung. Woo lang blift de Gaust?

Leensch: Ekj säd sea jeneiw opp vea Doag. (See sefst opp lud.) Na, dan mott Billy mie Kjoasche plekje fa de Dommheit, daut Zopsel moake. (Roopt derche Däa linkjsch.) Billy, Billy! Hia, plekj disen Ama voll Kjoasche, un een bät fekjs! Jo, gaunz voll!

Billy (von hinjre Bien): Oba Mame, du moakst je goanich Zopsel.

Leensch (Lacht aus see am dän Ama jeft): Daut kjemmat die nuscht. Du plekjst dän Ama huach voll!

Scene II

(Oom Jaun enne Ätstow rät met Billy.)

Oom Jaun (schmunzelt): Na, dit kunn een lostja Owent woare! Leensch un Beant sent nom Winkler Boss Stazion jefoare, om doa Mitschkjemum ut Swift Current aufthole. Un Doft un Justin foare no Morden nom Boss Stazion, wua see Mitschkjemum ut Herbert aufhole welle, un eena weet vom aundre nuscht.

Billy: Oba Oom Jaun, doa kjenne doch nich twee Mitschkjemums senne. Eene mott een *'fake'* senne.

Oom Jaun: Dauts noch nich emol secha, Billy. Weetst, de Nome 'Hiebats Mitschkje' es eena von de Nomes dee mank de Manitoba Mennonite sea foaken väakjemt. Ekj kjand aus ekj een Jung wia weens dree Hiebats Mitschkjes hia dicht bie Winkler ooda en Winkler. Eent wia Peeta Hiebats Mitschkje von Hoffnungsfield, eent wia Kjnals Hiebats Mitschkje ut Reinfeld, un noch eene wia Beant Hiebats Dochta hia ut de Staut, un ekj weet daut doa noch väl met däm Nome enne Darpa wonde. En Saskatchewan woare siene Tiet woll uk miere 'Hiebats Mitschkjes' jewast senne.

Billy: Krakjt endoont wää doa kjemt, doa kaun doch bloos eene de ajchte senne, nich, Oom Jaun?

Oom Jaun: Doch woll, Billy.

Billy: Wudd daut oba een Spos senne wan wie de faulsche Mitschkjemum kjrääje! Daut mott ekj David vetalen. (jeit rut)

Oom Jaun: Jo, fa de Junges mucht daut een groota Spos woare, fa mie oba een groota Weedoag. Bat nu es kjeene Auntwuat opp mienen Breef jekome. De rechtje Hiebats Mitschkje schrift veleicht äwahaupt nich, un ekj sett hia met eene Hauntvoll Erinnerungge un eene Japs voll Enteschunge. (Hee jeit han un hää oppe Bien, sat sikj dan oppen linkjen Oarm von sien Stool dol un denkj opp lud.) Toom lachen es et soo aus Leensch un Justin sikj bemieeje besondasch goode Husfrues to senne soo daut Mitschkjemum uk väl von an helt. Un doable wudd sikj de Mitschkjemum dee ekj emol kjand doa äwahaupt nich aun kjere. (Hee frintelt to sikj, jeit no Medd Bien, un rät wieda to sikj.) Leensch must ekj vesprääkje, daut ekj nich vetale wudd daut see toom ieeschte Mol Kjoasche Zopsel un Wrenikje jemoakt haft sest kjaft see de Wrenikje foadich utem Stua. Soogoa de saunfte Justin sitt doano daut see aules noch bäta moakt aus sest. Dauts aula soo onneedich! Wan see sikj doch leewa krakjt soo gauwe aus see von Natua ut sent. Ha, hia sent see! (Hee lompt schwind hinje oppe Bien, linkjsch, un sat sikj oppem rajchten Oarm vom Soofa, kjikjt jespaut no de Dää.)

Scene III

(Leensch, Beant, un Mitschkjemum kome von linkjsch nenn.)

Leensch: Welkom bie ons Tus, Mitschkjemum! Ekj hop junt jefelt daut hia!

Mitschkjemum (Länt verwoaz, helt äare Haunt aum Ua.): Waut sajchst du? Nautet Bea? Bea es doch emma naut. Ekj drinkj soo aus soo nich Bea. Daut hab wie von Tus ut nich jeliheet.

Leensch (Dreit no vääre un rät to Beant, dee een bät no vääre es oppe Bien.): Mein du liebe Zeit! Dee es stock doof! Vea Doag met ne doowe oole Mum; oh wee!

Beant: Doa kaun see woll nuscht doafäa, Leensch. Wie motte Jedult met ar habe un bloos väl luda råde.

Beant (to Mitschkjemum): Wie freie ons daut jie jekome sent, Mitschkjemum. Leensch haft uzhent fa junt wille Kjoasche Zopsel jemoakt, wiels jie säde, daut jie dän muchte. (Hee wiest opp dree sea kjliene Krucke Zopsel dee goot oppem Buffet to seene sent.)

Mitschkje: Na, dan saj ekj uk noch Dankscheen. Aus ekj eene Mejal wia muak wie emma Zopsel von wille Kjoasche, daut schmakjt opp Tweebak soo goot. Oba daut schmakjt nich mau goot, dauts uk sea goot fa de Jesuntheit.

Leensch: Plock jie von dise Kjoaschehakj de Kjoasche?

Mitschkje: Du meest hia bie junt? Ah, woo wudd wie! Wie wonde je wiet auf hinjre Bon. De Kjoasche plock wie en Schaunzefeld bie Kloos Reimasch em Bosch.

Leensch (leis to Beant): See haft nich hia jewont! Veleicht haft see daut mau vejäte, see es doch aul sea oolt, ekj woa Koffe moake. (jeit linkjsch rut)

Beant: Woo es daut Kjoasche Zopsel fa de Jesuntheit goot?

Mitschkje: Oh, doa mischt onse Murrakje een bät Schisnikj un Brauntwien mank, un dan gauf see ons daut en wan wie vekjilt wiere. Eena veschlukt sikj je aum Aunfank een bät, oba daut holp dan uk boolt. Wan wie eenen schlemmen Hauls haude, must wie ons noch eene Schweet Stremp om dän Hauls binje. Daut holp fuazkjes, un rikje kunn wie je daut nich wiels wie soo de Schnopp haude. Jo, daut holp mea aus Medizien von de vondoagsche Doktasch.

Beant: Hia brinjnt Leensch dän Koffe. Sat junt doch opp dän wieekjen Stool, Mitschkjemum. Hia. (Hee leit äa toom wieekjen Stool aus Leensch metem Teebrat nenn kjemt, un woat von Oom Jaun oppem Soofa en.)

Leensch: Oba Oom Jaun, vezei mie daut ekj die nich vääjestalt hab! Woo kunn ekj daut vejäte! Ekj haud et soo drock met Mitschkjemum daut ekj gaunz miene Maniere enne Fupp jelote hab. Mitschkjemum, dit es mien Oom

Jehaun Toews, mienem Voda sien elra Brooda. Kjan jie am noch?

Mitschkje (helt Haunt aum Ua): Waut?

Leensch: Mien Oom Jaun! Kjan jie am noch?

Mitschkje: En woon Loch? Foll hee doa nenn?

Leensch (schrict): Dit es Oom Jaun! Kjan jie am? (Jaun jeft äa de Haunt.)

Mitschkje (frintelt, oba scheddat dän Kopp): Nä, ekj kjan am nich, oba ekj wensch ekj deed. Dauts aul soo lang trigj aus ekj hia tus wia, un aules es soo aundasch aus don. Ekj hieed daut oppe Gaus kjeena mea Plautdietsch rät soo aus don aus ekj hia wond. En Swift Current råde see nu uk bloos Enjlisch, oba dauts wiels see doa nu aula 'educated' sent. (Weifelt äare Haunt ontofräd.) Es daut hia en Winkler uk so?

Oom Jaun (Lompt trigj to sien Soofa Akj nodäm hee Mitschkjemum de Haunt jejäft haft.): Ekj fercht, dauts hia en Winkler krakjt soo aus en Swift Current. De Lied sent soo jebilt, daut see doabie äare Sproak veluare habe. (Ea hee batem Soofa kjemt, räd hee waut to de Tookjikjasch.) Dit es nich de rajchte Mitschkjemum. Dise es weens 80, wan see uk noch sea läwendich es! (Hee blift oppem Soofa wäarent de aundre sette rom dän Desch de fein oppjesat es.)

Mitschkje (es froo met äaren Koffe): Mie es daut äwajens aul gaunz endoont woo wie hia råde, ekj kaun doaromshaulwe uk Enjlisch. De Koffe schmakjt soo goot.

Beant (sea lud): Ekj wudd jieren een bät no jun Läwe en Winkler ver väle Joare froage, oba jie sent veleicht no de lange Boss Reis aul too meed.

Mitschkje (frintelt froo): Een bät meed sie ekj woll oba doawäajen froacht mau. Ekj sie junt soo dankboa daut jie mie habe kome lote.

Beant (iernst): Daut freit ons wan et junt hia jefelt bie ons. Wull jie noch een Tauss Koffe? (Daut klopt aune Däa. Justin un Doft kome nenn met eene framde Fru dee see ver sikj enne Stow schuwe.)

Mitschkje II: Oh wee, aul nich! Nich soo fekjs! Ekj hab soo Rietinj enne Been, daut deit sea wee wan ekj soo schwind gone mott. Ekj sie soo schwak oppe Feet. Jiedes mol wan de Boss loos tekjt, fluach ekj meist oppe Näs.

Doft: *Sorry, sorry!* Ekj wist nich daut jie Rietinj habe, sest haud ekj nich soo sea jeschowe. Oom Jaun, Leensch, Beant, dit es onse Mitschkjemum. Wie habe ar jroz en Morden vom Bus Depot aufjeholt. See woat een poa Doag bie ons spaziere, un wie dochte, jie wudde ar uk kjane liere welle.

Beant (leis to Doft): Hols de Kuckuck! Wie holde ver een Stootskje onse Mitschkjemum hia en Winkler vom Bus Stazion auf. See kjemt von Swift Current un woat een poa Doag bie ons spaziere.

Mitschkje (koppnekjt frintlich to de niee Aunjekomme): Waut es dien Nome?

Mitschkje II: Ekj senn Hiebats Mitschkje. Woo heetst du?

Mitschkje (Haunt aum Ua): Von Friedensru? Hia bie Winkler?

Mitschkje II: Nä, ekj froag waut dien Nome es.

Mitschkje: Oh, mien Nome! Ekj heet Hiebats Mitschkje.

Mitschkje II: Von wua kjemst du dan? Von Hague, von Herbert, ooda von Swift Current? Ekj weet von dree Hiebats Mitschkjes, one mie!

Mitschkje: Ekj sie Kjnals Hiebats Mitschkje. Wie wonde emol en Hague, oba doa brend ons Hus auf, un wie trocke no Swift Current.

Mitschkje II (vejnieecht): Na hia, dan sent wie Frintschoft. Ekj sie Derkj Hiebats Dochta ut Herbert. Mien Pau un dien Pau motte soo opp ne Oat '*cousins*' jewast senne, weens ons Pau räd foaken von sienem Vada Kjnals Hiebat dee uk irjentwua en Saskatchewan wond.

Mitschkje: Na, *for sure!* Oba daut wia nich mien Vurrakje. Janem Kjnals Hiebat siene Mau un dienen Pau sien Voda wiere toopjebrochtet Jeschwista, bloos siene Mutta brend derch met eenem Enjlenda. See proowde äwajens daut een bät stell to hoole, oba daut wia soon Schkondol, un de Spauze piepte daut boolt vom Dak. Dauts uk ne Schaund! Met dee wia mien Vurrakje Frintschoft, nich jroz Vada, daut wia aul mea een Dunkje, oba emmahan Frintschoft. Un doaderch sent du un ekj dan noch oppe Oat kjliene Nichte.

Mitschkje II: Na jo, daut sent wie dan, dauts veleicht uk goanich emol soo wietleftich. Dauts oba scheen daut wie hia toop jetroffe sent. Justin un Leensch sent uk *cousins*, dan sent wie aulatoop Frintschoft. *My! My!*

Mitschkje: Un dan hab wie hia en Winkler uk soo väl Frintschoft. Mien Grootvurrakje, Jehaun Hiebat, räd emma von sien Winklaschet Frintschoft, ekj meen daut wiere Froese. Dauts je dan uk dien Frintschoft. Ekj jleew dise Tiet hia bie Leensch un Beant es eefach een Jeschenkj vom Himmel.

Mitschkje II: Daut jleew ekj uk. Un Justin un Doft schekjte mie soogoa daut Boss Ticket.

Mitschkje: Leensch un Beant schekjte mie uk eent, one daut see mie kjande, jrodsoo, onbeseene. Daut sent bie mie ajchte Kjriste. Ekj jleew Winkler es äwahaupt een kjristlichet Darp.

Mitschkje II: Jo, daut see ekj uk bie Justin un Doft, sest haude see mie nich kome lote. Met daut bät Pensch Jelt waut ekj kjrie haud ekj mie nie eene Reis von Herbert no Winkler leiste kunt.

Mitschkje: Na, met de Pensch es et nich von wiet hää. Oba, woo dankboa mott wie senne daut wie dee kjrie.

Mitschkje II: Fa jesunde Lied much daut noch gone, oba wan eena soo aus ekj emma kjrenkjelt es, dan jeit soo väl opp fa Medizien. Eensjemol woare mie de Been soo schlaup von de Rietinj, oba dan mott mie dee wää met Liniment riewe. Tus es kjeena dee daut deit, oba hia woa ekj Justin froage auf see mie de Kjneee rift, un Doft kaun de Teee. Hia en Winkler woat daut

aula bāta woare.

Doft (biesied): Ekj woa dāa krakjt de Teee riewe. Daut fält mie uk noch! (Beant un Doft habe sikj han jesat, eena rajchtsch vāare vonne Bien, un de aundra linkjsch vāare, soo daut see biesied rāde kjenne un leicht von de Toohierasch jehieet woare. Mitschkjemum sett opp Beant sien Stool un Mitschkjemum II oppem Soofa biesied Oom Jaun, wām see bat nu nich acht jejāwt haft, wiels see soo drock met vetale wia. Doa sull eene schwind rād tweschen de twee Mitschkjes senne, soo daut kjeena waut tweschen saje kaun. Justin haft een Stool oppe linkje Sied vonne Bien jefunge dichtbie dān Buffet, un Leensch set oppen Linkjen Oarm vom Soofa biesied Oom Jaun.)

Justin (Endat daut Vetale soo daut Mitschkje II nich Doft siene Rād enwoat.): Leensch, ekj haud die noch een Glaus chokecherry Zopsel jebrocht, weetst, ekj haud zemorjes noch een freschet *batch* jemoakt. Ekj docht daut wudd opp diene lokre Tweebak soo goot schmakje. Oh, ekj see du hast uk Zopsel jemoakt.

Mitschkje: Jo, jo, un daut haft see extra fa mie jemoakt aus see hieed daut ekj kaun. Ekj foond an collect, soo daut see wiste daut ekj kjeem.

Beant: Kjan jie Leensch un Justin āaren Oom Jaun noch, ooda hab jie am vejāte? (Hee kjikjt no Mitschkje II, oba Mitschkjemum auntuat fuaz.)

Mitschkje: Āwafrāte Oom Jaun? Na, doano sit am daut doch goanich. Aun waut haud jie junt don āwafrāte?

Beant: Nā, nā ekj froag aus jie Oom Jaun vejāte haude? Hee woat don woll noch een kjliena Jung jewast senne aus jie aul groote Māakjes wiere.

Mitschkje II (jewundet un doll): Nā, ekj kaun mie von am nich denkje, oba nich wiels ekj ella sie.

Leensch: Woo oolt sent jie dan?

Mitschkje II: Na hieet emol, Mitschkje, woo oolt sent wie? Ekj wia vāajen Moats 55, un hee woat doch vāl ella senne.

Doft (aside): Oba een Lieejbiedel! Dee es weens 75; ekj hilt ar fa 80!

Oom Jaun: Jo, ekj sie ella. Na, dauts je uk to seene. Oba niemols haud ekj jejeleeft daut jie aul 55 sent. Woo goot, daut see junt aul soo tiedich *Old Age Pension* jāwe.

Mitschkje (rāt fuaz von waut aundret): My, my, dise Tweebak met Zopsel schmakje oba goot. Aus Kjint must eena soo foaken Kjoasche to Zopsel plekje. Daut jinkj ons dan goanich sea scheen.

Justin (iewrich): Wua plock jie don de Kjoasche? Hia, von onse Hakj?

Mitschkje II: Woone Hakj? Ekj weet von kjeene Hakj, ooda hab ekj de bloos nich jeseene?

Mitschkje: Ekj jleew, de Kjoasche wiere dan jrata un sauftja aus nu. Na, en Saskatchewan gauf daut āwahaupt niemols soone scheene Kjoasche aus hia

bie Winkler.

Doft (vedajchtich): Woo lang trigj wia daut aus jie hia en Winkler wonde? (Beid Tauntes sent waut vedreit aus see de Joare trigj räakjne.)

Mitschkje II: Dauts aul lang trigj, oba ekj hab nu de Joares Zol vejäte aus wie wajchtrocke. Oba dan wia noch mau weinich jebut, un nom Waste han wia mieeschtens Fens fa de Kjieej.

Oom Jaun: See sent noch een bät meed von de Reis, bat Morje woare see sikj aul besonne habe. Ät mau noch een bät, nämt de Jeläajenheit wo!

Mitschkje: Jie habe ne Koa? Dan kjenn wie Morje veleicht mienem Vada Oom, Jacob Moates, en Reinlaunt besieekje. Sien Grootvoda wia een sea gooda Trajchtmoaka. Daut laus ekj mol enne Steinbach Post.

Mitschkje II: Jo, daut wia emol eene goode Zeitunk. Wan eena de 'Post' hilt hieed eena aules waut enne Welt wichtich wia. Dee schreef äwa Mexico un Reinfeld, Paraguay un Bloomefeld. Schod daut see dee soo vehunjt habe, nu habe see doa bloos Doms.

Mitschkje: Jo, jo. Vondoag es daut bloos äwa Kjrigh, un Ottawa, un daut Darp enne Stäts. Woo heet daut doa doch mau? Daut Radio rät aule Dach doavon.

Mitschkje II: Du meest Washington! Mein Zeit, wää well doa waut von Washington läse? Doa wone nich emol Menniste, weens kjeent von ons Frintschoft, soo väl aus ekj weet. Väl wichtja aus Washington sent mie de Städe wua onse Lied wone, Chihuahua un Cuauhtemoc un British Honduras. Doa sett ons Frintschoft brie dikj.

Mitschkje (met groote Uage): Best du uk aul en Mexico jewast?

Mitschkje II (pucht): Oba jo, aul dree mol. Mien Brooda Jils naum mie en sienem Trock met. Hieet, doa hab wie Arbuse jejäte, soo groot! (wiest) Un de Schnetje un Rollkuake sust mol schmakje. Miene kjliene Nicht Mum ried de Rollkuake emma met Schmaunt en, un dan soo väl Eia! Dauts doch daut baste Äte oppe Welt!

Oom Jaun (lacht): Un doarom, wan wie Menniste emol eene Flag fa ons utsieekje welle, wudd daut woll eene groote Arbus met Rollkuake biesied senne. Oba Leensch äare Tweebak un Justin äa Zopsel sent uk nich to veachte.

Beid Mitschkjes: Nä, nä, dee lote sikj leicht äte! Daut schmakjt soo goot!

Mitschkje: Selfst kaun ekj nich mea bake, ekj senn eefach too oolt toom kjnäde.

Mitschkje II: Na, too oolt sie ekj nich, ekj sie je sea väl jinja aus du, oba ekj hab soo sea Rietinj enne Henj. Ekj hieed saje, hia haud jie eenen gooden Dokta em Darp, ekj meen dee heet Kjinals Wiebe, un hee -

Mitschkje (rät mank): Oh jo, von däm hab ekj uk jehieet, dee meent haft aule Bäbes en un erom Winkler to Welt jebrocht.

Doft (met Bäbes onjeduldich): Na, doatoo woat onse Mitschkjemum am woll aul

nich brucke, wan see uk noch soo junk es. Nä, nä (aus Mitschkje II reed es to striede). Ekj meen nich wäajen jun Ella, ekj meen wäajen june Rietinj. Justin, wuorum jeist du nich met onse Mitschkjemum nohus un brinjst ar to Bad? Ekj bliew noch een bät hia, Beant un ekj welle ons noch äwa eensje Sache vetale.

Beant: Rechtich, Doft, wie motte noch väl beräde. Leensch, onse Mitschkjemum wudd uk secha aul jieren schlope gone. Good Nacht, jie beid Mitschkjemums, schlopt jesunt! (Aule saje Good Nacht, aus Leensch un Mitschkjemum linkjsch erut gone, Justin un de tweede Mitschkjemum rajchtsch.)

Scene IV

Doft: Waut de Donna jeit hia vää, Beant? Ekj schreef no onse Mitschkjemum un loot ar opp een poa Doag no ons en, un nu kjemst du uk met ne Mitschkjemum vää.

Beant (lacht): Leensch un ekj deede krakjt waut jie deede. Wie schreewe, wie lode en, un see kaum. Wua hast du june Mitschkjemum opp jeangelt?

Doft: En Herbert, Saskatchewan.

Beant: Onse kjemt ut Swift Current. De Froag es nu: woont es de rajchte Mitschkjemum? Ekj jleew dee sent beid een bät aunjepilzt, un woo wie erut finje woare woont de ieejentliche Grootmum es sitt mie schwierich.

Oom Jaun: Ei, wan kjeene von de beid de rechtje es? Wan jie mau wiste, woo väl Hiebats Mitschkjes daut en Manitoba un Saskatchewan jeft. Doa es Peeta Hiebats Mitschkje von Kronstol, Jacob Hiebats Mitschkje von Scheenfeld, Hendrick Hiebats -

Beant (rät mank, un lacht): Hia opp, Oom Jaun, mott wie dee aula kjane liere? Ons rieekje twee sea too. Äwajens, Doft, ut waut fa eenem Grunt lod jie june Mitschkjemum en?

Doft: Ekj woa die de Woarheit saje, Beant. Wie dochte wie wudde ar enlode un ar eene goode Tiet moake, soo daut see ons de tiene Schoo Launt met de Hakj vekjeepe sull.

Beant: Aha! Dauts gaunz krakjt wuorum wie onsen Gaust enlode. Wie wiere bloos noch domm jenuach ar daut Boss Ticket to schekje.

Doft: Oh, daut schekjt wie onse uk!

Oom Jaun: Ekj jleew, jie habe beid de faulsche Hiebats Mitschkje to hoole

jekräaje. Nä, nich daut ekj jleew daut see junt aune Näs leide welle. Gaunz em Jääjendeel, ekj jleew jie beid schmäare dee oame oole Mumkjes däaj aun. Un aules soo, daut see werkjlich jleewe, jie sent an soo goot wiels see Frintschoft sent. Haft eena von junt an ierlich jesajcht waut jie von an welle?

Beant: Wie nich.

Doft: Wie uk nich.

Oom Jaun: Aulsoo sent jie beid deejansje dee met an Ule utnäme. De Oolasch sent beid secha mau oam, un freie sikj soo daut jie an enjelode habe. See habe kjeene Onunk daut et en Werkjlichkjeit een '*business deal*' wia. Na, june Strof späa jie nu aul. Daut Jekjwäta von Frintschoft un Rietinj un Mexico woa jie noch väl hier. Äwajens es daut woll zimlich secha daut dise Mumkjes nuscht von de Kjoaschekakj weete, un nich de ajchte Hiebats Mitschkjes sent. (lacht) Na, jie habe junt daut Bad oppjemoakt, nu schlopt mau doa benne.

Beant (schmunzelt): De Frues well wie daut mau nich vetale, daut wie denkje daut dit nich de rajchte Mums sent. Daut Äten es soo goot bie ons, un aules es iedel Sonneschien, wiels see de Taantes fa sikj jewenne welle. Leensch es to beid aus Honnich, soo daut see uk dee rajchte nich veojat.

Oom Jaun: De 'rajchte' woat see veleicht nie trafe. Dee wudd sikj kjeen Ticket schekje lote ooda eenen *collect-Foon-call* moake, ooda soo plaupre aus dise beid. Kort, dee haud june Enlodunk soo aus jie dee schreewe, nich aunjenome.

Doft: Ons haft et bejreest! Well wie bloos oppause daut de Lied daut nich enwoare, sest lacht ons gaunz Winkler ut. Morje no Owentkost kom wie met onse häa un dan schlicht wie de Sach. Wan de beid weens nich soo wizhrich wiere. Oolt un voll Rietinj aus see sent, habe see väl mea spunk aus wie aula toop. (Hee steit opp to gone.)

Beant: Na Doft, dan riew mau sea Mitschkjemum äare Feet!

Oom Jaun: Doft un Beant, mie jefelt daut nich daut jie dise oole Lied toom basten hoole. See sent truhoatich un jleewe vonne Welt bloos goodet. Disen kjintlichen Gloowen woa jie derch june selftsechtiche Enstalunk zwei moake, un dauts mie schod. Doabie wudd ekj sea betwiewle auf jie en däm Ella noch soo väl Läwesmoot un Läwenslost habe woare aus onse Jast. See sent noch aum Läwe entressieet: see welle von Washington un Ottawa un Mexico väl mea aus väle en junem Ella, dee, soo aus Mitschkjemum aul säd, soo 'educated' sent daut see äare ieejne Sproak oppjäwe un sikj met äarem Volkj schäme. Nä, nä, de Oolasch sent ons en välem verut, wan see uk noch aun äare oole Trachte un Jewanheite fausthoole. See näme dankboa un bejeistat aun, waut jie an unja een faulschet Säajel aunbeede. Von business

vestone see nuscht, un ekj mott saje, ekj acht an doafää.
Beant: Du hast gaunz rajcht, Oom Jaun. Oba nu hab wie daut Onrajcht aul begone, nu mott wie recht ut.
Doft: Waut fa een Dach! Na, Good Nacht. (jeit rajchtsch rut)

Scene V

(Oom Jaun, Leensch un Doft, Beant, Justin un beid Mitschkjes sent en de Ätstow.
Doft haft väare eene Städ oppe rajchte Sied Bien, Beant aune linkje Sied, soo daut de Toohierasch äare Räd biesied hiere kjenne.)

Doft (biesied): Na, nu woat sikj daut boolt erut stale auf eent von de beid onse Mitschkjemum es. (Dreit to de Tauntes, dee oppem Soofa sette.) Wua wond jie en Winkler, Mitschkjemum?

Mitschkje (Haunt aum Ua): Waut?

Doft (luda): Wua wond jie aus Kjint?

Mitschkje: Haud wie väl Wint? Oh jo, Wint haud wie emma, un de Wintasch wiere sea strenj, Storm un Schnee un weinich Holt!

Doft (grolt): Nä! Ekj froag: Wua wond jie aus Kjint?

Mitschkje: Oh! Du rätst sea ondietlich, Doft, die es schljacht to vestone. Wie wonde hinjare Bon bie de Ellewätasch. Daut wia mau eene kjliene Kot wua wie wonde, oba wie haude emma Spos. Bie ons jinkj daut kodrich un lostich too. Näajen Kjinja, mein Zeit!

Beant (biesied): Nä, dit es nich de rajchte!

Justin (to Mitschkje II): Un wua wond jie, Mitschkjemum?

Mitschkje II: Wie wonde hinja Demtjes, Waste vonne Staut. Doa rand eene kjliene Ritsch, un em Farjoa wosse doa Pilzblome un Wooltkotasch.

Beant: Wooltkotasch? Waut es daut?

Mitschkje II: Na, de kjliene fosje Dinja, waut aune Wiede wausse.

Justin: Oh! Pussywillows!

Mitschkje II: Na jo, dauts je krakjt daut selwje, bloos opp Enjlisch.

Doft (biesied): Nich de rajchte!

Oom Jaun: Ekj woa junt eenfach saje wuarom jie beid hia enjelode sent. Justin un Leensch sieekje äare Groot Taunte dee emol aus junget Mäakje hia opp dise Hoffstäd wond. See fried eenen Fraunz Hiebat ut Saskatchewan.

Beant: Tien Schoo Launt tweschen onse Häw es dis Mitschkjemum äare Grunt,

un Doft uk ekj welle jieda daut Launt kjeepe, wäajen de Kjoaschehakj dee doa bowe waust. (lacht) Wie dochte eena von junt wudd jane Hiebats Mitschkje senne, un dee, dee aum frintlichsten to junt wia, däm wudd jie de Hakj vekjeepe.

Mitschkje II (sea beleidicht): Omme Näs jeleit hab jie ons. Wäajen *business* proowd jie bie ons Hon em Korf to senne, nich wäajen Frintschoft. Hieescht daut, Mitschkje?

Mitschkje: Ekj hia daut aul too goot. Aunjeschmäat hab jie ons. Daut haud ekj nich jedocht.

Oom Jaun: Wiels jie nich de rajchtschuldje Hiebats Mitschkjes sent, well jie woll boolt trigj foare. Waut jeit bäta? Met de Boss ooda met de Bon?

Mitschkje I: De Mon? Waut saul dee noch doa mank?

Mitschkje II: Ach nuscht saul de Mon! Hee sajcht wie motte boolt trigj no Hus.

Mitschkje I: Oba noch jeit daut nich. Wie habe je noch lang nich aulet Frintschoft besocht: Hilbraunts en Chortitz, Kloses en Nienenborj, -

Leensch (rät mank): Daut woat aul nuscht woare, Mitschkjemum. Äwamorje tiedich, Klock acht, brinj wie junt beid no de Boss, un jie foare no Hus. leescht ät wie em Restaurant Bacon un Pankuake.

Mitschkje I: Enenn roake? Daut sull *wie* saje. Jie leete ons enenn roake. Ekj wist nich daut du dochst daut jie derch ons enenn jeroakt sent! (Helt de Henj äwa de Uage, sea beleidicht.)

Beant: Na oba Mitschkjemum! Jun Jehia es een bät schljacht.

Mitschkje I: Mien Jehia es goanich schljacht, oba de Mensche sent schljacht.

Beant: Leensch fruach junt bloos, auf jie Morje to Freestikj Bacon welle met Pankuake?

Mitschkje I (frintelt): Oba secha wudd ekj dee welle!

Justin: Ei jie Mitschkjemum? Sent jie reed no Hus to foare?

Mitschkje II: Oba lang nich! Jrod hab ekj soonen feinen Trajchtmoaka jefunge, eenen en Winkler un eenen en Sommafeld. Ekj docht, wan jie mie emol de Wäakj no jiedrem fieede wia miene Rietinj en sas Wäakj gaunz wajch, un -

Doft (rät mank): Oba Mitschkjemum, wie haude junt mau opp vea Doag enjelode; ekj hop jie habe eenen gooden holiday jehaut. (biesied) Aules frie, aules betolt!

Mitschkje II: Daut loont sikj je nich opp vea Doag! Eena wudd denkje daut wudd kjeenem goot jenuach senne Frintschoft opp vea Doag von Saskatchewan kome to loten.

Doft: Vea Doag! Nich lenja!

Mitschkje II: Dauts krakjt soo goot aus wan jie mie erut schmiete. De ieejna Plemmenikj, wäa haud daut jedocht. Un noch en Winkler, wua aules soo kjristlich es.

Justin: Oba jie sent nich emol Frintschoft met ons, Mitschkjemum! Wie dochte ieescht jie muchte veleicht senne, oba nu -

Mitschkje II (rät mank): Nich Frintschoft, heh? Wuarom nanst du mie dan Mitschkjemum?

Justin: Mein Zeit! Ekj weet uk nich wuarom, wan ekj doaräwa nodenkj.

Leensch: Lot die nich wieekj moake, Justin. Dauts gaunz eefach: de *party* es äwa. Morje moak wie junt noch eenen scheenen Dach, un dan jeit et met junt trigj no Saskatchewan.

Beant: Wan jie toop foare woat et junt scheen gone oppe Reis.

Mitschkje II: Wie weete noch goanich auf wie foare. Mitschkje, dit mott derchjerät woare.

Mitschkje (haunt oppe Ua): Waut? Wie sent aul ut de Joare? Toom späle meest du, ooda waut? Du rätst vondoag soo sea ondietlich, Mitschkje.

Mitschkje II (sea lud): Sie kjeen Schosel! Komm met, dit mott derchjerät woare. (Mitschkje II nemt Mitschkjemum äa Oarm un jeit deep beleidicht rajchtsch erut.)

Beant (freit sikj): Na, met de Rietinj mott et bie junt Mitschkjemum nojelote habe, soo aus dee hia met onse Mitschkjemum erut marschieed. Ekj jleew, däa brukst vondoag goanich de Been riewe, Justin.

Justin: Ach, mie jaumat de oame Oole soo, ekj woa äare Kjneee un Schulre riewe soo lang aus see well. Wuarom must ekj uk opp disen ieblen Plon engone?

Oom Jaun: De goode Justin, met däm wieekjen Hoat. Een beesa Plon wia daut je nich jrod, bloos een bät een domma.

Doft: De beid jaumre mie äwahaupt nich. Wan doa Morje Owent ne Boss jinkj wudd ekj seene daut see doabenne wiere, un noch ne Stund vere Tiet. Na, well wie gone, Justin. Morje es wada een langa Dach met de beid Heistasch! Good Nacht, aula. (Jeit met Justin rut, dee sikj de Uage wescht.)

Leensch (Lat sikj en een wieekjen Stool dol.): Dauts jenuach fa mie! Ekj well durent Mol leewa de Kjoaschekakj un de Väajel habe aus de twee Kose. Doa vejeit kjeene Minnut aum Dach wua dise wizhriche Groottauntes mie nich meist verekjt moake met äare Froage. Miene Stemm well eegol wajchgone von däm stendjen Schriee, un miene Leppe sent veakauntich vom Jrinse. (See jrinst een äwadräwna Jrins.) Wuarom must krakjt wie de doowe kjriee?

Beant: Leensch, tall schwind bat tieen ea du noch mea sajchst. Bäta ne doowe aus eene dee du de Jlieda riewe motst soo aus Justin.

Leensch: Däa wudd ekj emol riewe, dee wudd nich mea welle.

Oom Jaun (frintelt leis): Na Leenkje, go mau nich met soone beese Jedanke schlope, dee vedoawe dienen '*beauty sleep*.'

Leensch: Ach nä! Ekj go nu no ar un saj ar Good Nacht, ekj meen, ekj woa too ar 'Good Nacht' schriee. (goastrich) Sull wie oba Morje beid jesunt oppwoake

es daut krakjt dautselwje aus vondoag, un wie lichte ar to Dää erut.
Oom Jaun: Siet doch nich soo strenj met june Mitschkjemums dee jie junt von
soo wiet han kome leete. Doof es see woll, oba see kjikjt doch emma
frintlich un es emma goot oppjelajcht. Lot ar doch noch een bät lenja
bliewe.

Beant un Leensch toop: Opp kjeenen Faul!

Act III

Scene I

(Billy un David sette en de Ätstow un äte Apel. Billy set oppem Soofa Oarm, David sett opp een wieekjen Stool.)

Billy: Onse Mitschkjemum sure haft ons aunjeschmät. Ons gaunzet Läwe dreit sikj bloos om ar un ar Frintschoft.

David: Ha, dan sust ieeschtemol onse Mitschkjemum seene! Jistre schekjt see mie dree mol nom Droggstua no Liniment wua bowe stunt: '*For man and beast.*' Soont haude see oba nich em Droggstua, un aus ekj nohus kaum, säd see met de Droggstuare en Manitoba meend dit nich sea väl, un ekj sull ar dan daut näakjste baste brinje. Aus ekj daut brocht, säd see de Buddel wia to groot, soo väl Rietinj opp emol haud see dan doch noch nich. Ekj must mau schmock trigj un ne kjlandre Buddel hole. Ekj schämnd mie soo, aule *Grade Twoers* kofte jroz chewing gum un sage, daut ekj Liniment koft.

Billy: Liniment! Dauts noch nuscht. Onse Mitschkjemum helt opp kusse. See kust miene Mam un Pap eegol, oba aum mieeschten belebbat see mie. Ekj proow ar emma derchtobrenne, oba Jistre kjrieech see mie unjrem Fleedabosch jroz aus aule kids ute School bie ons vebie jinje, un lebbad mie oppe Back. Fui! (Hee wescht siene Bak auf.)

David: Jo, kusse es oaja aus Liniment hole. Mie well see uk emma, oba mieeschtens brenn ekj ar derche Henj. Kust see Oom Jaun uk?

Billy: See wudd jieren, oba hee jlept ar emma wajch, wan hee uk lom es. Hee sure kaun fekjs gone wan Mitschkjemum am oppe Socke es.

David: Onse Mitschkjemum jleicht sea krank senne. See jinkj Jistre zemorjes no eenen Trajchtmoaka oppe 9de Gaus, oba Nomeddach säd see, dee kjnibbeld nich jenuach, un see haud von eenem väl bätren jehieet dee wua en eenem Darp bie Gretna wond. Miene Mam fieed ar no beid han, oba dan säd Mitschkjemum daut wudd noch mea halpe, wan see noch no Oomkje Kjnals Wiebe, doamet meend see Dr. C. W. Wiebe, jebrocht wort. Dee wudd ar noch daut Jenekj trajcht strikje, un dan wia see reed toom spaziere foare. Miene Mam sure wia froo daut Dr. Wiebe en Florida wont wua see je nich met Mitschkjemum hanfoare kunn. Mam es meist niemols mea tus.

Billy: Miene uk nich. See säd onse Mitschkjemum haft mea Frintschoft aus Hoa oppem Hunt, un dee well jieda eenen doavon besieekje. Jistre brukt mien Dad de Koa un see muste to Foot no soo väl Städe gone daut Mitschkjemum äare Heenauage ar sea wee deede. Mam haud jehopt nu wudde see nohus gone, oba Mitschkjemum haud sikj opp de Städ wua see krakjt wiere bloos

Freezone jefoddat. Dauts Medizien fa Heenauage, un toom Onjlekj haude see uk jehaut. Mitschkjemum haud sikj een schoof doavon opp äare Heenauage jeplenjat un wajch wiere see no dree fresche Fada Ooms ooda waut daut dan fa Frintschoft wia. Mam es emma oppe Strot met däa, mie es daut aul gaunz een oolent.

Oom Jaun (schmunselt, em Engank linkjsch): Na doawäajen lot dän Kopp nich henje, see foare je Morje beid wajch. Waut vetald Mitschkjemum vondoag opp Meddach, Billy? Du horchst soo sea too.

Billy (jeschämt): Dee säd, ekj sull Sindach nich mea met Dad fesche foare.

Oom Jaun: Na oba, daut jeit die doch daut baste oppe Welt. Wuarom sust du daut dan nich?

Billy: Wäajen de Feschmejales.

Oom Jaun: Feschmejales! Waut meest du doamet? Meest du Mumkjefesch, opp Enjlisch '*female fish*'?

Billy: Nä, nä, dee meend ne Feschmejäl, see haud dee bie ons aum TV jeseene.

Oom Jaun: Na hieet, woo es Mitschkjemum dan opp emol soo neiw. Daut helt sikj je jlikj auf see Maunsfesch ooda Fruesfesch at.

Billy: Dee sent nich toom äten. Daut sent oppe haulf Mensche.

Oom Jaun (lacht): Mein Jauma, dee meent '*mermaids!*' Soont jeft et je goanich, Billy, doawäajen go du mau ruich met dienen Dad fesche. Äwajens, Billy, hautst du vondoag de Post jeholt? Wia doa fa mie een Breef?

Billy (veschämt): Oh jo, Oom Jaun, dee wia aul Jistre doa, ekj haud vejäte die dän to jäwe. (Hee weelt hinja de Zopsel Krucke erom oppem Buffet.) Hia es dee! Well wie oppem Schoolhoff baseball späle gone, David! (Beid gone rajchtsch rut.)

Oom Jaun (sat sikj oppem Soofa): Hia es ar Breef! (Hee helt et kjestlich opp een Stootskje aus hee daut Konwarkj bekjikjt.) Return address: Mrs. Frank Hiebert, Rosthern, Saskatchewan. See haft sikj aulsoo nich wada befriet. Dit es de rajchte Mitschkje! (Siene Henj flautre aus hee dän Breef langsam op moakt.) Mie es Angst dän Breef optomoake. Weet waut doa benne steit? (Läst dän Breef, dan helt dän met Bewundrunk en siene Haunt.) Jo, dauts de Mitschkje dee ekj jekjant hab. Mien Breef haft ar jefreit, see schrift äwa ar es een groote Wall Bange jekome aus see am laus. See well jieren häakome, un noch emol ar oolet Tus seene. De Kjoaschekj erwänt see uk. See well bat Winnipeg flieeje un von doa mete Boss no Winkler. Oba woo goot daut ekj nuscht von de domme Kjoaschekj en mienem Breef jesajcht hab. (Denkjt een Stoot.) Aum 16. kjemt see hia aun. (Hee steit oppjeräajt opp.) Aum 16den! Oh mei Jeen! Dauts je aul Morje, un dan sent de Mumkjes noch hia. Ajajajah! Dits ne scheene Beschäärunk! No daut Unjaräde Jistre Owent woare de beid ea secha dit ieeschte vetale daut see

wäajen de Hakj hia enjelode wiere. Mitschkje woat mie niemols jleewe daut ekj ar ut eenem gaunz aundren Grunt schreef. (Sett oppem Soofa, runzelt dän Stiern un denkjt wieda.)

Beant (kjemt von rajchtsch enenn): Hi! (kjeene Auntwuat) Hello! (kjeene Auntwuat) Oom Jaun, du best je sea deep en Jedanke. Du hieescht mie nich enenn kome un du beantwuatst uk nich mienen Jrees. Es waut onjeweenlichtet passieet?

Oom Jaun: Jo, daut es et. Ekj mott die waut vetale, Beant. Aus du un Leensch un Justin un Doft no june Mitschkjemum schreewe, schreef ekj eenen Breef aun de ajchte Hiebats Mitschkje en Rosthern. (Beant well mank räde, oba Oom Jaun lat daut nich.) Nä, ekj gauf junt nich met Fliet nich de rechtje Adrass. Dee foll mie ieescht lota, gaunz toofalich bie. Nu kjemt dise Mitschkjemum aum 16den, un bat dan es ons Poakje noch nich wajch.

Beant: Ekj see doa kjeen Probleem, Oom Jaun. Lot de dree sikj doch bejäajne, je mea je lostja. Fa ons sull daut väl Spos senne wan wie beobachte kjenne woo de dree Mitschkjes sikj 'mixe' woare nodäm de Kjoaschekhakj an aula toopjebrocht haft! Oba woo best du die soo secha daut dien Breef von de ajchte Hiebats Mitschkje staumt?

Oom Jaun (jeft am dän Breef): Läs emol!

Beant (gaunz froo, nodäm hee dän jeläst haft): Yep! Daut es see!

Oom Jaun: Dise es aundasch aus de aundre. See es stolt un fein, un met ar woat kjeena erom späle. Wan see uk mau dän jerinjsten Vedocht haud daut ekj ar enjelode haud wiels wie ar daut Striepkje Launt auflaupse wulle, wudd see fuaz auffoare un uk nich wada kome. Butadäm es daut uk goanich de Grunt wuarom ekj ar schreef.

Beant (sat sikj leis biesied am dol): Waul wia de Grunt, Oom Jaun?

Oom Jaun (veläaje): Ekj, ekj weet selfst nich krakjt. Ekj hilt sea väl von Mitschkje aus ekj junk wia, oba ekj wia too schuchta ar daut to saje. See wia beleeft bie aule junge Mana, un haud aun jieda Finja eenen bomle habe kunt. Na jo, un don befried see sikj met däm! Veleicht schreef ekj ar wiels ekj seene wull woo see nu em Ella es. Vejäte hab ekj ar nie.

Beant: Woo sach et äa? Sach see schmock?

Oom Jaun: Wundaschmock! See wia saunft un metliedich un begoft. Ekj hab irjentwua een Bilt von äa, wan ekj et nu mau finje kaun. Hia. (Nemt daut von siene Hamd Fupp.)

Beant (lacht): Na, sea lang brukst du nich sieekje, du wist zimlich krakjt wua daut Bilt wia. (Hee woat iernst aus hee Oom Jaun sien Jesecht sitt, un kjikjt lang no daut Bilt.) Jo, see mott een schmocket Frumensch jewast senne, un kluak, sajchst du, un leeftolich doatoo. (Jeft daut Bilt trigj.) Ekj see nu dienen Punkt. Wie motte seene daut ar dise twee Heena nich äwarem Stich

rane un ar vetale, daut wie an bloos wäajen de Kjoaschehakj enjelode haude. Dee spenkja wie utem Hus bat aum näakjsten Morje wan de Boss wajch es.

Oom Jaun: De twee erutspenkjre? Joag an to de Väadää erut un see kome to de Hinjadää wada enenn. Dauts toom staune woo onjemeen fekjs de beid eromkome, met Rietinj toop.

Beant: Leensch kaun de Morje no Waule Boabkje spaziere fiere, dauts äare toopjebrochte kjliene Nicht. Dee wont wiet butare Staut, un bat dee ons dan foone daut wie an no Hus hole selle, hab wie de dredde Mitschkje secha en äare Stow, aun Uat un Städ. De aundre beid motte bie Justin äwanachte. De Frulied woare aul irjent eenen Grunt doafää oppbrinje. David un Billy stall wie aus Wachposte bie de Dää opp, soo daut see de Twee wajchstiere, sulle see doch proowe bie ons em Hus to kome.

Oom Jaun: Aunhiere deit sikj daut goot, oba auf daut schaufe woat?

Beant: Secha woat daut schaufe!

Scene II

(Leensch un Oom Jaun en de Ätstow. De latsta jeit narwees erom un schient sea onruich to senne.)

Oom Jaun: Sent de Mumkjes secha utem Wajch, Leensch?

Leensch: Waut heet hia secha? Met de beid es nuscht secha. Ekj fieed dän *full speed* nom aundren Enj vonne Staut, daut an de Scheeskje mau soo wept, oba daut sajcht noch nuscht. Wan see ieescht foone daut see aufjeholt welle woare, foa ekj an hole. Brinj onse Mitschkjemum äare Sache no Justin, un dee woat dan doano seene, daut see bie ar em Hus blift. Wan see de Beid ieescht em Bad haft kome see un Doft hää. Un dan woa wie aula toop met de ajchte Mitschkjemum spaziere.

Oom Jaun: Es et nich Tiet daut du un Justin no de Boss foare?

Leensch: Noch es väl Tiet, Oom Jaun.

Oom Jaun: Du weetst doch, hop ekj, woo wichtich daut es, daut see sikj nich met de Tauntes traft.

Leensch (lacht): Ekj jleew wie weete aula aul too goot woo wichtich daut es verem auljemeenen Wool. Äwajens, mau Jistre proowsd du Beant un mie to äwaräde, daut wie de Mumkjes lenja hia hilde. Vondoag best du deejanja,

dee an aum leefsten han joage well wua de Päpa waust.
Oom Jaun: Daut wia ea de Breef von de rajchte Mitschkje aunjekome wia. (Kjikjt narwees no siene Ua.) Woat et nich Tiet nom Boss to foare?
Leensch: Na, nä, waut es mie dit? Oom Jaun, du best soo oppjeräacht aus een veleewda Schooljung.
Oom Jaun (leis): Na, daut heet, hmm, ekj meen mau, daut jeit bäta wua aunkome wan eena enne Tiet aufjeholt woat.
Leensch: Ekj weet, Oom Jaun. Ekj go aul. West nich doch metkome?
Oom Jaun: Oh nä, nä, foat jie mau.

Scene III

(Oom Jaun haft de Akj vonne Gardien oppjehäft un kjikjt utem Fensta rut. Beant kjemt linkjsch nenn, steit to de Sied hinja am.)

Beant: Na, doa sent see. Wow! Dauts je eene sea junge Groot Taunte. To dää jleew ekj sull wie leewa Taunte Marie saje aus Mitschkjemum!

Oom Jaun: Daut kjenn jie je. Fa mie blift see oba emma Mitschkje. (Leensch, Justin, Taunte Marie kome nenn.)

Leensch (frintlich): Hia es see! Justin un ekj kjande ar fuaz, soo sea likjent see onse Groosmutta, äare Sesta. Nich, Justin? Dit es Beant, mien Maun, un dauts ons Oom Jaun!

Oom Jaun (Spoot sikj to Marie gone, nemt beid von äare Henj, un frintelt sea.): Mitschkje! Soo aus du best, krakjt soo hab ekj die em Jedajchnis; soo wiescht du väle Joare trigj.

Marie: Un ekj wudd die mank dusent Lied jekjant habe. Du hast die nich een drips veendat! De selwja Jehaun Toews, de selwja smile! Ekj jleew, die jeit daut vondog noch jrod soo scheen Sposkjes auftodreie aus don. Weetst noch, woo du emol Rampels Jieet ne Stapmus hinjarem Kroage stopst? Jieet vefieed sikj soo daut hee meist beschwiemd.

Oom Jaun: Na jo, de Jieet haud uk weinja Pep aus dree lome Lies! (lacht froo.)

Justin: Jinje jie beid toop no School?

Marie: Na, opp ne Oat jo, bloos ekj wia miere Klausse läaja. Oba wie wiere aul de Joare Nobasch. Weetst noch, Jehaun, ons schmocket, grootet Hus stunt jroz hinja dise beid Häw (wiest derchet Fensta). Twee Dinja sent oba nuscht veendat. Jehaun un de Kjoaschekaj. (See frintelt froo to Oom Jaun.)

Beant: De Hakj wia die sea wichtich?

Marie: Sea wichtich! Unja de Hakj späld ekj aus kjlienet Määkjskje met miene Poppe, un aus ekj jrata wort, leet mien Voda, jun Uagrootvoda, doa ne kjliene Benkj hanbue, soo daut ekj emma Schaute haud. Opp de Benkj hab ekj en miene Jugent jehielt un jelacht, jedreemt un jebangt. Soo väl haft sikj veendat. Daut mott woll soo senne. Oba de Benkj unjre Hakj es noch doa, un Jehaun Toews es soo jebläwe aus hee wia. Ekj haud miene Freid aune Hakj aus wie oppem Hof fuare, un aun Jehaun, aus wie enn et Hus kaume.

Doft (kjemt von rajchtsch nenn): Na Goondach, aule!

Justin: Ach, kunst die doch frie moake, woo scheen! Doft, dit es onse Taunte Marie. Dit es mien Maun, Doft. (Krakjt nu kjemt Mitschkjemum äare Huw bie de linkje Dää to seene. Mitschkje II aune rajchte Sied.)

Beant (biesied, vebleft): Oh mei Jeen! Hia sent see! (Billy kjemt fa een korten Stootskje to seene aus hee Mitschkjemum vonne linkje Dää trakjt, un David to selwje Tiet trakjt Mitschkje II wajch vonne rajchte Dää. Beant rant rut, fuschelt waut hinjre Bien, un dan kaun eena de Stemm von Mitschkjemum linkjsch hinjre Bien hiere.)

Mitschkje I: Billy, wie welle dän nieejen Gaust doch uk kjane liere. Lot ons doch enenn, Billy! (dan kjemt de onjeduldje Stemm von Mitschkje II) Dee woare ons denkj enenn lote! Wie sent nich mea goot jenuach fa an. Ekj sach een bätje von ar. Soon enjet Suit, daut paust ar aus de Op de Kjnäprock!

Marie: Oh, hab jie noch aundre Jast?

Oom Jaun (haustich): Nä, nä, daut sent Lied bie de Nobasch. Err, ah, Mitschkje, wua es dien *Suitcase*? Saul ekj die dän schwind hole?

Marie: Danke, nä, Leensch haft dän aul enenn jebrocht. Du best soo aundasch. Es waut passieet?

Oom Jaun: Nä, nä, mie es rein nuscht. Sat die doch dol, hia, oppem Soofa.

Leensch: Mein Zeit, dauts je Owentkost Tiet. Justin, ekj wudd junt aula enlode, oba ekj weet, daut jie june oole Taunte besorje motte. (See kjikjt jeneiw no Justin.)

Doft (biesied bie de rajchte Sied): Un jun Beant, woo en aula Welt sent de beid soo tiedich Tus? Ekj docht wie wudde an lot zeowes ieescht no Hus hole.

Beant (uk biesied, noaun Doft): Weet de Kuckuck woo daut toojegone es. Sest well daut bloos erom driewe wan irjenteene Ellamum an wua to Pöpamint Kuake un Koffe kroacht, un vondoag haude see dochwoll Waule Boabkje berät, an nohus to brinje. See habe aum Enj waut jerikjt.

Doft (dreit to Taunte Marie): Taunte Marie, wie woare junt noch seene. Wie kome äwa sooboolt aus wie Owentkost uthabe un, err, sooboolt David em Bad es.

Justin (een bät vebleft, aus maun sitt eene oole Haunt de rajchte Dää Råme von

hinjre Bien aunjriepe): Un Morje saust du dan dän gaunzen Dach met ons spaziere. (Doft un Justin gone haustich rajchtsch erut aus Mitschkjemum äare Stemm to Billy linkjsch hinjre Bien rät.): Billy, du lot mie mau enenn! (Leensch sat dän Desch opp, Beant kjemt nenn.)

Beant: Wie freie ons daut du jekome best, Taunte Marie. Wie wulle die jieren aula kjane liere.

Marie: Woo docht jie opp emol aun mie?

Beant (veläaje): Err, ah, ekj jleew Oom Jaun vetald ons von die, un wie worde doch woll nieschierich.

Marie (kjikjt no Oom Jaun): No soo väl Joare, un doch nich vejäte.

(Mitschkje II wiest äa Kopp aune linkje Sied, Mitschkjemum wiest äa Kopp aune rajchte Sied, oba wada woare see schwind hinjre Bien jetrocke, dit Mol von de Henj von Billy un David dee nich to seene sent. Taunte Marie, kjikjt no Jehaun, haft de Frues nich jeseene, oba haft daut Jereisch jehieet.)

Marie: Waut wia daut?

Oom Jaun: Waut wia waut? Ekj hab nuscht jehieet!

Leensch: Daut wia ne Kaut. De Nobasch äare Kaute sent en dise Tiet soo goastrich, see ligje eegol bie ons. (Wada woare de Kjap bie de Dääre to seene, dit Mol Mitschkje II rajchtsch, Mitschkjemum linkjsch. Taunte Marie kjricht dee to seene un es vebleft.)

Marie: Mei Jeen, wäa wia daut?

Oom Jaun: Daut sent bloos een poa schnorje oole Frulied dee sikj bie de Nobasch opphole. (Beant sprinjt opp, jeit haustich linkjsch rut. Maun kaun am sien Foot staumpe hiere aus hee oppludes fuschelt: "Schu! Erut! Wajch doa, un komt mie hia nich noch emol häa!")

Marie: Wuarom welle dee soo jieren enenn?

Oom Jaun: Ach, daut sent een poa oole Schlorre, well wie mau von waut aundret råde. Mitschkje, denkst noch emol aun dän School Piknick aus du meist en Kloses ar Wotaloch oppe Foarm vedrunkst?

Marie (frintelt): Woo kunn ekj daut vejäte? Du sprunkst mie hinjaraun un trokst mie erut, un aus wie don aus twee utjeseeppte Stapmies nohus kaume, kjrieech wie noch sea Schell, wiels wie onse Kjlien Sindachsche Kjleeda naut jekjräaje haude! (lacht) Aus wan daut een Unjascheet moakt auf eena met auldoagsche ooda Kjlien Sindachsches vesipt!

Oom Jaun: Jo, to de Tiet harscht noch Ordnunk bie ons.

Leensch: OK. Daut Äte steit oppem Desch. (bie de linkje Dää) Billy!

Beant (haustich): Oba Leensch, Billy wull vondoag lota äte. Hee saul je, hee saul je de Nobasch halpe.

Leensch: Oh jo, daut haud ekj gaunz vejäte. (rant to linkje Dää) Billy, bliew mau doa. Du kaust lota äte.

(Aule sette aum Desch. Oom Jaun un Marie oppem Soofa, Leensch aune linkje Sied, Beant aune rajchte Sied.)

Marie: Oba scheene Wrenikje hast du, Leensch. (Een Jeruschel butre Bien helt äa opp.) Waut wia daut?

Oom Jaun: Hunj, de Nobasch äare Hunj. Mitschkje, weetst, Hunj? (Hee es sea vebleft.)

Beant (rät schwind von waut aundret): Waut docht jie, aus jie de Kjoaschehakj wada sage? (Leensch, dee bloos tweschen am un Marie opp jestone es, däm Desch off nemt, puakt am stoak metem Alboage, waut de Tookjikjasch seene kjenne.)

Marie: Ekj wia soo froo daut ekj de Hakj nie vekoft haud. Jie un Justin un Doft secha uk. (Leensch, dee no äare Sied Desch jegone es, stoat Beant stoakj aun, wiels hee de Kjoaschehakj Sach opp soone schljachte Tiet oppjebrocht haft.)

Beant (Foljt Leensch äare stelle Wensche): Oba see woat aul oolt, Taunte Marie, de Hakj woat oolt. Kjeene Hakj helt eewich vää, besondasch Kjoaschehakje. Met de Tiet mott eena see aufmoake.

Marie: Na, dise es noch en gooden Toostaunt, dee woat noch lang stone. Ekj see du hast uk aul Zopsel jekoakt, Leensch.

Oom Jaun (well daut Teema iewrich endre): Daut ieeschte Mol, un fuaz soo goot utjekome. (Leensch steit aun Oom Jaun siene rajchte Sied, un tooseene von de Tookjikjasch, staupt opp sien Foot. Hee prooft sikj to korrigiere.) Ekj meen, daut de ieeschte Jläsa emma daut baste Utkome, jiedat Mol wan Leensch Zopsel koakt.

Leensch (sat sikj bie äare Städ dol): Mea Wrenikje, Taunte Marie? Hia, Schmaunfat met Ziple.

Marie: Ah, utjetieekjent! Oba du haudst die nich sult soo väl Oabeit moake.

Oom Jaun: Oh, see kjaft dee emma bie de Oasis, gaunz reed. (Leensch kjikjt am Weltkjrigh aun; hee vefieet sikj, krakjt aus een ludet Jereisch soo aus wan wää hanfelt sikj hiere kaun hinje linkjsch butre Bien. Billy siene oppjerääjde Stemm schricht nu, "Nich, Mitschkjemum!" un see auntuwat trotzich, "Ekj go oba doch!")

Beant (rät von waut aundret, met lude Stemm): Läpelkost! Jeft et vondoag een goodet Dessert?

Leensch (sea lud): Ekj hop daut et goot es; wille Kjoasche Pie met *ice cream*. Veleicht haudst du leewa Kjressbää Mooss jehaut?

Marie: Nä, nä. *Pie* ät ekj soo sea jieren. (Mitschkje II kjemt nenn bie eene Dää, Mitschkjemum bie de aundre, wiel David un Billy proowe an trigj to trakje.)

Billy: Dee bliewe eefach nich bute! (Hee lat Mitschkje gone.)

David: Dee sent soo stoakj wiels see daut Liniment '*For man and beast*' brucke.

(David lat Mitschkje II gone.)

Mitschkjemum (bie de linkje Dää): Doa es see. Daut es uk ne Feine.

Mitschkje II (biesied bie de rajchte Dää): Mein Zeit, wäajen soon lädwieekjet Frumensch schämde see sikj met ons? Dää sitt et je aus ne meede Mod.

Oom Jaun: Na, Leensch, dan lot mau aules toch, ekj woa mie met Mitschkje oppe Benkj bie de Kjoaschehakj sate un ar aules dietlich moake. (See stone opp un gone rajchtsch rut, maun hieet see wajchgone.) Komm, Mitschkje, well wie emol de oole Benkj utproowe.

Mitschkjemum: Oba soone feine *Lady*! Kjeen Wunda wan jie ons proste Mumkjes nich doobie habe wulle wan soon feinet Frintschoft kjemt. (See bedakjt äare Uage met äa Haunduak.)

Beant (Lajcht siene Oarms rom äare Schulre): Oba Mitschkjemum, hielt doch nich! (Hee sat äa opp een Stool dol.)

Mitschkje II: Well jie met dää uk '*business*' doone soo aus met ons? Wacht mau bat dise Niece daut utfinjt daut jie bloos de Hakj welle, nich äa.

Doft (kemt von rajchtsch nenn): Sch! Sch! Mitschkjemum! Nemm die een Stekj *Pie*.

Mitschkje II: Waut es daut fa *Pie*? Wille Kjoasche *Pie*? Dän ät ekj nich.

Doft: Jie deede doch soo aus wan jie aules von wille Kjoasche muchte.

Mitschkje II (prunsch): Daut deed ekj mau soo. Ekj ät june suare, wreete Kjoasche sondoag nich.

Mitschkjemum (drieecht äare Trone): *Pie*? Ekj näm een Stekj, met väl *ice cream* doatoo. Morje hab wie soont aules nich mea!

Leensch: Justin un ekj brinje junt nu no Justin un Doft ar Hus. Komt beid met!

Mitschkjemum: Oba ekj wull soo jieren met de Niece räde, ekj sie mie gaunz secha wie sent Frintschoft! Mien Grootvurrakje -

Justin (rät mank): Veleicht Morje, Mitschkjemum. Dit es aul soo lot un Morje mott jie tiedich opp. Komt mau! (Aule Frues gone rajchtsch rut.)

Scene IV

(Leensch un Justin kome wada met de Mana enne Ätstow toop.)

Justin: Dän hab wie soo met Liniment enjeschmät, dee motte meist bedieselt senne, un woare nu goot schlope. Wua sent Taunte Marie un Oom Jaun?

Beant: Oppe Benkj unjare Kjoaschehakj, dee liere sikj fresch kjane. See motte je

40 Joa nohole.

Doft: Na Leensch, dän Kjrlich wäajen de Hakj hast du vespält. De Hakj woat see nie vekjeepe.

Leensch: Wää jeft waut drom? Wan wie bloos noch emol de Jungfern utem Waste looswoare well ekj aul jieren met Kjoasche un Väajel utkome.

Beant: Mie kjemt meist soo vää, Oom Jaun haft fa de latste Mitschkjemum opplatst Fia jefot.

Doft: Na jo, daut heet je uk: *Alte Liebe rostet nicht.*

Leensch: See es uk nich krakjt ieskolt. Daut eensje waut nu doatweschen kome kunn es de vedoldje Kjoaschekhakj. Taunte Marie brukt bloos eent von de oole Krauje to trafe: dee vetale ar aules, un dan 'good-bye' to Leew un Oom Jaun sien Jlekj.

Beant: Oom Jaun es kjeen Dommajon. Dee woat ar daut aul aules erkjlääre, un woa jie seene, wie kjreee Brutlied! Ha, doa sent see!

Oom Jaun (Oom Jaun haft sien Oarm erom Marie äare Schulre. Hee steit em Engank, un sajcht stolt): Mitschkje un ekj habe waut bekaunt to moake. Ver 45 Joa wia wie ons emol goot, oba wiel ekj soon schuchtana Schosel wia, mist ekj mienen Schans. Dank de Kjoaschekhakj hab ekj nu eenen tweeden Schans, un dit Mol woa ekj dän nich derchgone lote. Wie welle kjeene Tiet mea veliere, un en eene Wääkj woa wie Kjast moake. Mau em Kjlienen. Jo, un weet jie waut? De Hoff hinja junt es to vekjeepe, wie sage jroz daut 'For Sale' Schilt aus wie doa vebie jinje. Veleicht woa wie noch aula Nobasch.

All: Groosoatich! Dit freit ons oba! Vål Jlekj, Oom Jaun! Taunte Marie! (Leensch un Justin fote Oom Jaun tojlikj om, dan Marie tojlikj, kjnale äare Kjap toop jiedat Mol, un aule lache. De Mana hauntriene met Oom Jaun, un omfote Marie.)

Leensch: Na, Justin, nu sent wie wada 'Ein Herz und eine Seele,' soo aus see ons nande aus wie Kjinja wiere un aules toop deede.

Marie (Sett oppe Län vom wieekjen Stool.): Twee Sache well ekj met junt beräde. leeschtens mol: nant mie doch Taunte Mitschkje, dauts mie väl tusja aus Marie. Tweedens: Jehaun haft mie aules von dee Kjoaschekhakj vetalt. Nu daut ekj wada hia tus sie es mie de Hakj nich mea wichtich. Ekj hab je Jehaun. Nämt de Hakj, deelt junt daut Launt en soo daut jiedra fief Schoo Launt haft. Un doot met de Bescha waut jie welle. Soo, un nu, Jehaun, well wie beid derch daut oole Winkler gone, soo aus en frieejre Tiede. Een groota Vollmon steit aum Himmel. Un dee schient bekauntlich fa oolt un junk. Ooda es daut fa dien Been too väl?

Oom Jaun (läwendich): Vondoag zeowes? Dän gaunzen Dach hab ekj mien Been nich jespäat. Well wie gone, de Loft es lind, bute blieecht noch de latsta Fleeda. (Jeit rut met Marie.)

Marie (Brinj äa Kopp trigj nenn, un lacht): Un toom Kjastinjs Jeschenkj von junt vea hab wie uk aul eenen Wunsch: lot de twee aundre Mitschkjemums hia bliewe bat no de Kjast. (Jeit rut to Oom Jehaun.)

Scene V

(Leensch, Beant, Doft und Justin sette en äare jeweenliche Städe.)

Beant: De gaunze Kjoaschehakj Jeschicht endicht aus een Mäarche: un see läwde jleklich un läwenlank!

Leensch, Justin (toop): Ekj frei mie soo. (Beid lache aus see tojlikj oppsaje.)

Doft: Jie beid sent wada oppe selwje '*wave length!*' Na, Beant, waa woat de Brut wajchjäwe, du ooda ekj?

Leensch: Wuarom de Brut? Vondoag kunn eena jrod soo goot froage: waa jeft dän Briegaum wajch?

Justin: Waa weet wua un woo de Kjast senne woat?

Beant: Well wie dän ne groote Kjast jäwe, un aulet Frintschoft un aule Mitschkjemums enlode.

Leensch: En eene Wääkj Kjast, met de twee unjre Feet! Daut kjricht kjeen irdischa Mensch to staunt.

Beant: Dän fiee ekj opp een poa Doag nom Frintschoft en Ostawick, dan no Niehenborj, un wan et senne mott, no Sommafeld noom Trajchtmoaka. To Kjast holt eena von ons an dan hää.

Leensch, Justin (toop): Ekj bak eenen dree stokjen *Wedding Cake*. (beid lache.)

Doft: Un aus *decoration* bowe stall jie een Pungel blanke, roode wille Kjoasche han. Mei Jeen, de Hakj! Dee hab wie nu wada boolt toop: jieda fief Schoo, de Bescha schmock enne Medd!

Leensch: Oh, hols de Lutzkje de Hakj!

Doft: Waut meest du, 'hols de Lutzkje de Hakj'. Dee es noch emma doa, met Väajel un Wauschlien toop.

Leensch: Jo, un met de '*lover's bench*' un de Mon un dän Fleeda Jeroch, un mientwääjen selle see aula bliewe. Ekj sie dise 'dobbelde Mitschkjemums,' onse Grootmurakje äare Sesta un Oom Jaun siene Fru dobbelt goot. Äare Hakj, ekj meen, onse Hakj, doaf nuscht passiere. Wan die daut endoont es, Beant, lot wie de Hakj doa krakjt soo stone aus see steit, soo aus see emma jestone haft, vondoag steit, un hopentlich noch lang stone woat!

Beant: Dauts miene Leenkje. Wan see goot es, es see sea goot!

Leensch: Oba de Wauschlien motst du muwe.

Beant: Met Vejnieceje! Sooboolt ekj de Mitschkjemums secha en Ostawick hab!

Doft: Na Leensch, ekj kaun krakjt soo jescheit senne aus du. Nämt un hakt de
Hakj auf, mie es daut nu gaunz endoont waut doa met woat.

Leensch: Oba nich mie! De Hakj blift mie stone, aul wäajen Taunte Mitschkje.

Doft: Kaun senne Morje es die daut leet.

Leensch: De Hakj blift stone, soo lang aus ekj kjeen Zopsel koake bruck.

Beant: Justin brinjt mie veleicht jieda Joa een Glaus.

Doft: Soo es de groota Kjrlich om de Kjoaschehakj dan nu to Enj. Lied, jeit daut
oba goot daut wie wada aula en Fräd toop läwe kjenne!

Beant: Hargoms, jo, daut jeit oba goot!

Leensch un Justin toop: Un aules kaum derch onse Mitschkjemums!

Aule (toop): Hurrah fa de dree Mitschkjemums!

Leensch: Un Hurrah fa de Kjoaschehakj!

Schluss

Bibliografie

Elisabeth Peters, Dee Tjoaschenhatj - The Cherryhedge, A Play in Three Acts,
Derksen Printers (1982) Ltd., Steinbach Manitoba, 1984, 96 pages.

Dee Tjoaschehatj, Complete Video Image Productions, DVD, Delta, BC.

A. Stoeckl, Dauts Plautdietsch, Daut Groote Huachdietsch-Plautdietsch
Rejista, Austria, 2018. <http://www.plautdietsch-copre.ca/books>.